БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР КОМИТЕТЛАРИ, МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР СОВЕТЛАРИНИНГ ОРГАНИ

5-ЙИЛ ЧИҚИШИ
№ 144 (1148)
22 ИЮЛЬ
СЕШАНБА
1958 ЙИЛ
БАҲОСИ 20 ТИЙИН

БУГУНГИ СОНДА:

Араб Шарқидаги уруш олови ўчирилсин! (1-бет).

Мақсуд Шайхзода. — Даф бўлсин босқинчилар! (1-бет).

Қора металлургия ходимлари СССР орден ва медаллари билан мукофотланди (2-бет).

СССР Ҳаво Флоти Куни шарафига авиация байрами (2-бет).

СССР Ташқи Ишлар Министрлигида (2-бет).

Ҳафиз Ғаниев-Социалистик Меҳнат Қаҳрамони (2-бет).

А. Раҳимбердиев.—Колхозлар экономикасини ривожлантиришнинг янги программаси (2-бет).

ТАНҚИД ВА БИБЛИОГРАФИЯ: **Маҳмуд Аҳмедов.** — Ўзбек халқ музикаси ҳақида қимматли асар (2-бет).

Июлнинг қолган кунларидан самарали фойдаланиб, ҳар бир туп ғўзада мўл ҳосил тўпланишига эришайлик! Б. Халилов. — «Гулистон» ва «Социализм» совхозларида нима гап? (3-бет).

ТУРЛИ КАСБ ЭГАЛАРИ: **М. Ғабидуллин.** — Ҳурматли ўқитувчи. **А. Сайдаминов, Б. Азизов.** — Кекса олимнинг юбилейи (3-бет).

Америка ва Инглиз қўшинлари Ливан ва Иорданиядан тезда олиб чиқиб кетилсин! (4-бет).

Араб Шарқидаги уруш олови ўчирилсин!

Воқеаларнинг боришини уруш йўлидан тинчлик йўлига кескин суратда буриб юбориш керак!

Инсоният ўз тарихининг энг масъулиятли пайтларидан бирини кечирмоқда. Жаҳон ҳалокат ёқасига келтирилиб қўйилди. АҚШнинг Ливанда, сўнгра эса, Англиянинг Иорданияда бошлаб юборган қуролли интервенцияси, Ироққа ва Араб Шарқидаги бошқа мамлакатларга қурол кучи билан бостириб кириш хавфи — буларнинг ҳаммаси жуда хавфли оқибатларга олиб келади ва кетма-кет шундай ҳаракатларни вужудга келтириши мумкинки, бундай ҳаракатларни тўхтатишнинг иложи бўлмай қолади.

Тарихнинг ана шу даҳшатли бир пайтида, бир минут ҳам хаёллаш мумкин бўлмаган бир чоқда, бутун дунёда тинчлик учун, тинч-тотув яшаш учун доим ҳаракат қилиб келаётган Совет Иттифоқи ўз чегараларига бевосита яқин бўлган Яқин ва Ўрта Шарқда рўй бераётган воқеаларга бефарқ қарай олмайди. Уруш ёки тинчлик масаласи ҳал этилаётган бир пайтда, Совет Иттифоқи бир четкада қололмайди.

СССР Министрлар Советининг Раиси Н. С. Хрушчев АҚШ президенти Д. Эйзенхауэрга, Буюк Британия бош министри Г. Макмилланга, Франция Республикаси Министрлар советининг раиси Ш. де Голлга, Ҳиндистон бош министри Ж. Неруга Мактублар билан мурожаат қилди. Кеча «Правда»да эълон қилинган бу Мактублар халқаро миқёсда жуда катта аҳамиятга эга бўлган ҳужжатлардир. Бу Мактубларда Яқин ва Ўрта Шарқда уруш ўчоғини йўқотишни, тинчликни сақлаш ва мустаҳкамлашни қатъий талаб этаётган бутун совет халқининг хоҳиш-иродаси ифода этилган.

Совет Иттифоқи ҳукумати бошланиб кетган ҳарбий низони тўхтатиш йўлида дарҳол чора кўриш учун тезликда, 22 июлда Бирлашган Миллатлар Ташкилоти бош секретарининг иштироки билан СССР, АҚШ, Англия, Франция ва Ҳиндистон ҳукуматлари бошлиқларининг кенгашини чақиришни таклиф этади.

АҚШ ва Англиянинг Ливанга, ҳамда Иорданияга қарши ҳарбий интервенцияси мустамлакачиларнинг эски сиёсатларини давом эттиришдан бошқа нарса эмас. Бир вақтлар Шарқдаги кўп мамлакатлар ана шу сиёсатнинг қурбони бўлган эдилар. Нефть, янги бойликлар тўплашга бўлган интилиш интервентларни қутуртирмоқда. Америка ва инглиз гражданларини «ҳимоя қилиш» тўғрисидаги, халқлар рад этаётган ва шармандаси чиққан ҳукмдорларнинг «ёрдам бериш»ни сўраб қилаётган даъватлари тўғрисидаги сохта гаплар ҳеч кимни алдай олмаган эди ва алдай олмайди.

Интервенция ташкилотчилари ташвишга тушиб қолган жаҳон жамоатчилигига тасалли беришга уриниб, дарҳол Ливан ва Иордания билан чекланиб қолиш ниятидамиз, демоқдалар. Аммо, шу нарса яхши маълумки, бирорта ҳам агрессор нечоғлик кўп мамлакатларни босиб олиш ниятида эканлиги тўғрисида олдиндан гапирмаган эди. Кези келганда шуни айтиш кераки, Гитлер ҳам худди шундай ҳаракат қилган эди. Гитлер галдаги қурбонига ҳужум қилганида, бу ҳужум менинг сўнгги мақсадим, деб эълон қилар эди.

Америка ва Англиянинг реакцион матбуоти мустамлакачиларнинг очкўзлик билан Ироққа ҳам кўз тикаётганликларини яширмаётир. Улар Ливан ёки Иорданиянинг бир ўзи деб бундай авантюрани бошламаслик керак эди, деб очиқдан-очиқ айтмоқдалар. Америка империалистлари Ливандагина эмас, балки бутун Араб Шарқида ўз «тартиблари»ни ўрнатиш ниятидадирлар. Қаттиқ шамол вақтида олов алангаланиб кетгани каби бир жойда бошланган урушнинг ҳам тез аланга олиб, жаҳон ёнғинига айланиши мумкин. Бундай шароитда «кичик» ёки «чекланган» урушлар тўғрисидаги ҳар қандай гаплар алдамчиликдан ёки хом хаёлдан бошқа бир нарса эмас, уруш ҳаракатларининг чекланган ҳолда бўлишига умид боғлаш — алдамчилик ёки ўз-ўзини алдашдир.

Ҳозирги агрессия ташкилотчилари халқларни қўрқитиш ва ўзларига далда беришни истаб, ҳозирги вақтда бутун дунёни ағдар-тўнтар қила оламиз, деб ҳаддан ташқари мақтанмоқдалар. Игвогарлик мақсадида урушга даъват этиб нутқ сўзлаётган АҚШнинг юқори ҳарбий бошлиқлари ана шу шармандали ишда ҳаддиларидан жуда ҳам ошиб кетдилар.

Аммо, қўрқитиш — халқаро муносабатларда ярқсиз воситадир. АҚШ ва Англиянинг атом ва водород бомбаларига, авиация ва ҳарбий денгиз флотига эга эканлиги маълум. Аммо, Совет Иттифоқи атом ва водород бомбаларига, авиация, ҳарбий денгиз флотига ва бундан ташқари ҳамма турдаги баллистик ракеталарга, шу жумладан, қитъалараро учириладиган ракеталарга эга эканлиги ҳам яхши маълум. Лекин шундай бўлса ҳам Совет ҳукумати ҳозирги масъулиятли пайтда давлатларнинг раҳбар арбоблари урушга йўл қўймаслик ва бутун дунёда тинчликни таъминлаш учун ҳарбий эҳтиросларни авж олдиришга эмас, балки ақл-идрокка таяниб ва осойишталик билан масалани ҳал этиш йўлларини қидириб топишлари керак, деб ҳисоблайди.

Совет ҳукуматининг беш давлат ҳукуматлари бошлиқларининг кенгашини дарҳол чақириш тўғрисидаги таклифи ҳозирданоқ бутун дунёга эшитилди. Чет эллардан олинаётган хабарлар бутун тинчликсевар инсоният бу таклифни ғоят баланд руҳ билан кутиб олганлигини кўрсатади. Ҳиндистон бош министри Ж. Неру совет таклифини қабул қилди ва учрашувнинг муваффақиятли ўтишига ёрдам беришга тайёр эканлигини билдирди.

Социалистик мамлакатларнинг халқлари, Араб Шарқининг халқлари, Ғарб ва Шарқнинг кенг жамоатчилиги Совет Иттифоқининг тинчлик йўлидаги янги ташаббусини қизғин табрикламоқдалар.

Қоҳирада чиқадиган «Ашшаоб» газетаси «Ҳозирги вазиятда шундай кенгашнинг ўтказилиши энг оқилона бир иш бўлур эди» деб ёзади. Инглиз лейбористлар партиясининг раҳбари Гэйтскелл бундай деди: «Ана шу имкониятни қўлдан бой бермаслик керак, албатта. Уруш йўлидаги ҳаракатни тўхтатиш ва Ўрта Шарқда масалаларни тинч ҳал этишга асос қўйиш имконияти ниҳоят вужудга келди». АҚШ вакиллар палатасининг аъзоси Анфузо президент Эйзенхауэрга телеграмма юбориб, Н. С. Хрушчевнинг таклифига дарҳол қўшилишни талаб қилди. Швеция бош министри Эрландер Совет ҳукуматининг таклифини табриклади.

Бутун дунё халқлари Яқин ва Ўрта Шарқдаги қуролли интервенцияни тўхтатиш, янги уруш хавфининг олдини олиш учун дарҳол қатъий чоралар кўришни талаб этмоқдалар.

(«ПРАВДА»нинг 21 июлдаги бош мақоласи).

Америка агрессиясига барҳам берилсин!

Америка Қўшма Штатларининг Ливанга сурбетлик билан қилган агрессияси Тошкент радио лампа заводи коллективида ғазаб туйғуси ва норозилик туғдирди. 18 июлда биринчи смена тамом бўлгандан кейин заводнинг кенг ҳовлисига неча минглаб ишчилар, инженер-техник ходимлар ҳамда хизматчилар тўпланди. Араб Шарқидаги интервенцияга қарши норозилик митингини завод комитетининг раиси И. М. Рябов очди. Яқин ва Ўрта Шарқдаги воқеалар муносабати билан Совет ҳукуматининг Баёноти тўғрисида корхона партия бюроси секретари Г. Ф. Сорокин ахборот берди.

—Ремонт-механика цехининг мастери Ф. Раҳматуллаевга сўз берилади.

— Ливанга ўз қўшинларини тушириб, — деди у, — Америка империалистлари эрксевар араб халқига қарши мисли кўрилмаган агрессия қилдилар. Босқинчиларча қилинган бу ҳужум бутун прогрессив инсониятни ғазабга келтирди. Бутун дунёдаги софдил кишилар интервентларнинг ҳалок бўлаётган мустамлака системасини қурол кучи билан қутқариб қолмоқчи бўлганликларини тушунадилар. Лекин улар мустамлакачилик зулми занжирларини парчалаб ташлаётган эрксевар Шарқ халқларини қулликда сақлаб қола олмайдилар. Биз, совет кишилари янги Ироқни табриклаймиз ҳамда озодлик ва мустақиллик учун курашаётган бутун араб халқига жуда хайрихоҳлик билан қараймиз. Биз «Ливандан қўлингни торт!» деб талаб қиламиз.

Йиғув цехининг монтажчиси З. Г. Косякина қизғин нутқ сўзлайди.

Сўнгра йиғув цехининг бошлиғи А. П. Петровский трибунага чиқади. У бундай деди:

— Ливанда содир бўлаётган воқеаларга АҚШнинг ҳарбий куч билан аралашувининг ҳақиқий сабабларини биз ҳаммамиз яхши биламиз. Америка Қўшма Штатларининг ошкора ҳарбий ҳаракатлари тинчлик учун ва бутун ер юзида хавфсизлик учун жиддий хавф туғдиради. Мана шу сабабли барча совет кишилари империалистларнинг Ливанга босқинчиларча ҳужум қилганлигини қаттиқ қоралайдилар ҳамда Совет ҳукуматининг Баёнотини қизғин қўллаб-қувватлайдилар.

Митингда шунингдек тайёрлов цехида ишловчи аёллардан А. А. Палачева, Марказий район партия комитетининг биринчи секретари А. И. Шкуратов ҳам сўзга чиқди.

Қабул қилинган резолюцияда Тошкент радио лампа заводи коллективи Американинг Ливанга қилган агрессиясини қоралади, Ироқнинг эрксевар халқи билан ўзининг бирдам эканлигини билдирди, интервенциячиларнинг қуролли кучлари Ливан территориясидан дарҳол олиб чиқиб кетилишини талаб қилди, Яқин ва Ўрта Шарқдаги воқеалар муносабати билан Совет ҳукуматининг Баёнотини якдиллик билан маъқуллади. (ЎзТАГ).

Оржоникидзе районидаги «Қизил Ўзбекистон» колхозида Американинг Яқин ва Ўрта Шарқдаги агрессиясига қарши норозилик митинги бўлиб ўтди. Суратда: колхоз партия ташкилотининг секретари ўртоқ Хошим Элбўсинов колхозчиларнинг фикрини, ғазабини ифодалаб сўзламоқда.

И. Глауберзон фотоси.

Олимлар овози

Шарқ мамлакатларида бўлаётган воқеалар совет жамоатчилигининг диққат марказида турибди. АҚШ империалистларининг бегуноҳ, ўз мустақиллигига эришишдан бошқа айби бўлмаган Ливан халқи устига қўшин тортиб, бостириб кириши совет кишиларининг ғазабини келтирди. Совет халқи Ливан ва Ироқ халқларининг миллий мустақилликни қўлга киритиш учун олиб бораётган курашига хайрихоҳ эканлигини изҳор қилмоқда. Совет ҳукуматининг Яқин ва Ўрта Шарқдаги воқеалар муносабати билан эълон қилган Баёноти ҳар бир совет кишисининг қалбидаги фикрларини ифода қилган.

Мамлакатимизнинг корхоналарида, муассасаларида ва колхоз-совхозларида кўп кишилик митинглар бўлмоқда. Бу митингларда чиқиб сўзлаётган турли мутахассисликдаги совет кишилари ҳукуматимизнинг Яқин ва Ўрта Шарқ масаласидаги сиёсатини қизғин маъқуллаб, АҚШ бошлиқ империалистларнинг агрессорликдан иборат кирдикорларини ғазаб ва нафрат билан қораламоқдалар.

Совет халқининг ана шу қудратли овозига Ўзбекистон олимлари ҳам жўр бўлмоқдалар. Республика фанлар академиясининг кичик конференц зали илмий ходимлар, аспирантлар, профессорлар, фан докторлари ва академиклар билан тўлди. Академик Қори Ниёзий митингни очиб, Совет Ҳукуматининг Баёноти ҳақида ахборот беради. Илмий ходим ўртоқ Садовский Совет Ҳукумати Баёнотининг текстини ўқиб бергач, олимлар бирин-кетин минбарга чиқадилар.

Экономика фанлари кандидати ўртоқ Ю. Алферов АҚШ нинг Ливанга қарши ҳарбий интервенцияси пойтахт олимларини ғоят ғазаблантирганлигини билдиради. Араб халқларининг миллий мустақиллик ва озодлик сари ғолибона юришини империалист агрессорларнинг найранглари тўхтатишга қодир эмас. Араб халқи ғалаба қилади.

Техника фанлари кандидати С. Хўжаев сўз олади.

— АҚШ ва Англия империалистлари араб мамлакатларини талаб, халқларини эзиб, экономикасини барбод қилиб келдилар. Энди халқнинг сабр косаси тўлди. Араб халқлари кўп йиллар орзу қилиб келган озодликка бирин-кетин эришмоқдалар. Ироқ республикасининг барпо этилиши бунинг ёрқин далилидир. Империалистлар ана шундан қўрқиб, Ливанга қўшин туширдилар. Лекин уларнинг авантюристик найранглари барбод бўлади. Араб халқлари ўз курашларида ёлғиз эмаслар. Бутун прогрессив инсоният, совет халқи улар билан бирга, — дейди нотиқ.

Академиянинг кекса хизматчиси В. Г. Дедушев бундай дейди:

— Мен 1917 йилда Ўрта Осиё халқларининг озодлик учун олиб борган революцион курашларининг гувоҳиман. Ҳозир эса Ливан ва Ироқдаги миллий озодлик ҳаракатининг шоҳиди бўлиб турибман. Халқ иши ҳақ иш бўлганлиги учун озодликка чиқиши муқаррар. Шунинг учун ҳам араблар ғалаба қиладилар, озодликни қўлга киритадилар, уларни қонга ботирмоқчи бўлган империалистларни эса бутун дунё, тарих лаънатлайди.

Митинг қатнашчилари қабул қилган резолюцияда Совет Ҳукуматининг Баёноти қизғин маъқулланади, Америка қўшинларининг дарҳол Ливандан олиб чиқиб кетилиши талаб қилинади.

З. МУҲАММАДЖОНОВ,

Колхозчи деҳқонлар ғазаби

БЎКА, (телефон орқали олинди). Бутун совет кишилари сингари Бўка район меҳнаткашлари ҳам америкали ёвузларнинг Ливан тупроғига ваҳшиёна бостириб кирганлигига қарши норозилик билдирмоқдалар.

Шу кеча-кундузда район колхозларида америкали босқинчиларга нафрат, қаҳр-ғазаб билдираётган пахтакорларнинг митинглари бўлиб ўтмоқда. Бу митингларда сўзга чиққан кишилар Ливан халқи бошига оғир мусибат солган ёвузлар планини қаттиқ қораламоқдалар.

«Октябрь 40 йиллиги» колхозида бўлиб ўтган митингда 300 дан ортиқ киши қатнашди. Колхоз бошланғич партия ташкилотининг секретари ўртоқ Бакир Мирзаев америкаликларнинг ёвуз ниятлари, уларнинг Ливанни ўзларига қарам қилиб, халқини қул қилиш учун зўравонлик қилаётганликлари ҳақида йиғилганларга сўзлаб берди.

Юқори ҳосил етиштириш учун курашаётган илғор звено бошлиғи ўртоқ Турсунқул Шодмонов ўз сўзида бундай деди:

— Биз тинч шароитда яшамоқдамиз, бу тинчликни жонажон партиямиз, Совет ҳукуматимиз бахш этган. Биз пахта майдонларида мўл ҳосил етиштириш билан мамлакатимизнинг куч-қудратини янада ошириш учун курашаверамиз. Ливан халқининг ҳам худди биз каби тинч ҳаёт кечиришини истаймиз.

Райондаги Жамбул номли, Вильямс номли, Хрушчев номли колхозларда ҳам америкалик ёвузларга ғазаб туйғулари билан тўлиб тошган ана шундай митинглар бўлиб ўтди.

Ж. СУЛТОНОВ.

Мақсуд ШАЙХЗОДА.

Даф бўлсин босқинчилар!

Аламзада ва эрксевар араб дунёси устида яна заҳарли қора булутлар тўплана бошлади. Бутун дунё америка ва инглиз қўшинларининг Лубнон (Ливан) пойтахти Байрутга ва Иордания маркази Аммонга чиққанини эшитиб катта ғазаб ва нафратга тўлди. Империалистлар ўзларининг босқинчилик ҳаракатларини қандай баҳоналар билан бўлмасин, қандай сохта лофлар билан безатмасин,—уларнинг йиртқич ва хунбин башараларини бугун барча ҳалол ва пок виждонли одамлар аниқ ва ошкора кўрмоқда!

Ўзларининг имтиёзларини тиклаш, илгариги мустамлака мавқиларини қайтариб олиш, Яқин ва Ўрта Шарқдаги нефть бойликларини қўлда сақлаш мақсадида Америка ва Англия миллиардерлари ҳеч қайси қабоҳатдан ҳазар қилмайдилар, ҳеч қандай жиноят ва ваҳшатдан тортинмайдилар.

Араб дунёсининг очиқ харитасига қора доғ бўлиб тушган реакцион ва сотқин Ироқ режими халқ ғазабининг тошиб кетган исёнкор селларида бўғилиб кетди. Қирол Файсал ҳам, қирқ йилдан буён Англиянинг содиқ гумаштаси сифатида хизмат кўрсатган Нури Саид пошо ҳам қилмишларига яраша жазога гирифтор бўлдилар. Бу муҳим ҳодиса араб халқларининг умуман империалистик давлатларга бўлган муносабатини исботловчи янги далилдир. Бу далилнинг маъноси шу:

— Империалист афандилар! Ҳозир XX асрнинг иккинчи ярми! Биз Шарқ халқлари энди сизларга қул бўлмаймиз! Чунки биз ҳам бани-башармиз! Биз ўз еримизга эга, давлатимизга соҳиб, бойликларимизга ўзимиз хўжайин бўлишга аҳд ва азм қилдик! Бўшатинг еримизни, эзманг эркимизни, даф бўлинг арабнинг уйидан!

Араб оламида юз берган шу тарихий воқеалар Европа ва Америка монополияларининг жонига талваса солди! Чунки иш шу йўсинда борар экан, яқин фурсатда Яқин ва Ўрта Шарқнинг текин хазиналари мустамлакачи корчалонларнинг қўлидан чиқиб кетиши турган гап! Ана шунинг учун улар шошиб довдирамоқда! Ана шу сабабдан жаҳонгирлар девонавор жазава билан ўз ҳалокатларини тезлаштирмоқдалар! Бироқ ақлдан озган империалист девоналар кутурган ҳайвонларга ўхшаб дуч келган нарсани қопиб тишлаб жароҳат етказиши мумкин.

Шу кечаю-кундузда жаҳоннинг миллион-миллион пок виждонли, оддий кишилари Лубнон ва Иордания (Урдун)да рўй берган зулму таадди ҳаракатларига қарши қаттиқ эътироз билдирмоқдалар. Тинчлик ва халқлар мустақиллигини ҳимоя қилиш фронтининг илғор сафларида турган буюк совет халқи ҳам бу ҳақсизликка, империалист босқинчиларнинг бу зўравонлик ва ўзбошимчалигига лоқайд қарай олмайди, албатта!

Тинчликни бўлиб-парчалаб бўлмайди. Жаҳоннинг ҳар қайси бир нуқтасида юз берган ҳарбий ихтилоф ва қуролли тўқнашув кенг миқёсларда ёйилиб, бутун дунёни уруш оловига чулғаши мумкин!

Совет халқи жаҳонда халқлар озодлигининг, тинчлик ва осойишталикнинг, дўстлик ва тотувликнинг ҳушёр посбонидир. Шу кунларда улуғ Ватанимизнинг ҳар томонида узоқ, яқин, шаҳар ва қишлоқларида миллионлаб меҳнаткашлар ўз йиғинларида беҳаё империалист босқинчиларни фош этиб, араб халқларининг шон-шарафини поймол қилмоқчи бўлган мурдорларни кескин равишда қораламоқдалар.

Ўзбек халқи Лубнон, Урдун, Ироқ халқларининг тақдирини, фақат оддий шафқат кўзи билангина эмас, балки тарихнинг зарурий поғонаси, Шарқ халқларининг равшан истиқболи нуқтаи назардан кузатиб, уларнинг аламига аламдош, қувончига ҳамқувонч бўлиб келди.

Ўзбек халқини, умуман Араб дунёси билан, арабларнинг маданияти, тили, санъати, фалсафаси, илми билан боғловчи иплар кўп қадим бўлиб, минг йилдан ҳам ошиб кетади. Ахир минг йиллик классик поэзиямиз арабнинг алифбесида нақш этилиб замонамизгача сақланиб келди. Ўрта Осиёнинг буюк олимлари— Муҳаммад ибн Муса Алхоразмий, Аҳмад Алфарғоний, Абурайҳон Беруни, Абу Али ибн Сино, Муҳаммад Улуғбек ва бошқаларнинг ўлмас обидалари араб тилида баён этилган. Самарқанд, Бухоро, Хеванинг машҳур мадрасалари пештоқига ўйилган ҳикматли иборалар араб ҳарфлари билан жилваланган. Ахир бугунги кунда ҳам халқимиз аъзоларининг тўқсон проценти олиб юрган исмларга қарасангиз булар араб луғотидан олинган калималардир.

Шарқнинг буюк маданиятини яратишда халқимиз кўп халқлар билан бир қаторда араблар билан ҳам ҳамкор бўлиб инсониятнинг умумий хазинасига улуғвор ҳиссалар қўшди. Ўртадаги шериклик шу қадар каттадирки, халқларимиз бири бирига ижоддош ўртоқдай қараб келдилар.

Мана шунинг учун арабнинг маданиятига, тарихига, шон-шарафига бўлган ҳақорат ва ҳужум халқимизнинг иззати нафсига тегади, бизнинг ҳам тарихий, миллий ғуруримизни ранжитади.

Мана шунинг учун, бугун барча совет халқлари билан бир қаторда ўзбек халқи ҳам қардош араб халқларининг эрки устида уймаланган қора булутларга дарғазаб бўлиб ҳайқиради:

— Соврулинг ажнабий қора булутлар араб осмонидан!

— Даф бўлинг сурбет беҳаё босқинчилар араб тупроғидан!

— Кетинг номард қароқчилар арабларнинг сувидан!

Қора металлургия ходимларига Социалистик Меҳнат Қаҳрамони унвони берилди ҳамда улар СССР орден ва медаллари билан мукофотланди

Қора металлургияни ривожлантириш ишида эришилган катта муваффақиятлари учун СССР Олий Совети Президиуми қора металлургия ходимларидан 180 кишига Социалистик Меҳнат Қаҳрамони унвонини берди.

Қора металлургия ишчилари, раҳбар ва инженер-техник ходимлари, партия, касаба союз ва комсомол ташкилотлари ходимларининг алоҳида ўрнак кўрсатган катта бир группаси СССР орден ва медаллари билан мукофотланди. Ҳаммаси бўлиб 4.996 киши мукофотланди, шу жумладан: **РСФСР бўйича** 2.853 киши, **Украина ССР** бўйича 1.852 киши ва бошқа республикалар бўйича 291 киши мукофотланди. (ТАСС).

Араб Шарқидан қонли қўлингни торт!

БЕКОБОД, **(телефон орқали олинди).** Йирик пахтакор Бекобод районидаги колхоз ва совхозлар қишлоғида кўп кишилик митинглар бўлиб турибди. Бу митингларда ишчилар ва колхозчилар, механизаторлар сўзга чиқиб Америка, Англия давлатларининг Яқин Шарқдаги босқинчилик ва урушқоқлик сиёсатларини қораламоқдалар.

2-«Далварзин» совхозида бўлган митингда илғор тракторчи Абдуманноп Саримсоқов оташин нутқ сўзлади:

— Ироқ халқи асрлар давомида орзу қилиб келган эзгу ниятига эришди. Баҳодир араб халқи империализмнинг қуллик занжирини узиб, парчалаб ташлади. Бу воқеа бизни ғоят қувонтирди. Лекин орадан сал ўтмай Ливанни Америка солдатларининг қонли оёғи топтади. Биз ҳаммамиз бирдамлик билан: — Қонли қўлингни араб Шарқидан торт! Эрксевар Ливан, Ироқ, Иордания халқларининг озодлик ҳаракатига тўсиқ бўлма! деб айтамиз.

Шундай кўп кишилик митинг Далварзин пахта тозалаш заводида ҳам бўлиб ўтди. Бу ерда слесарь Икром Усмонов сўзга чиқди. У бундай деди:

— Америка корчалонлари ҳамма вақт биз тинчлик тарафдоримиз, деб вайсар эдилар. Уларнинг ҳақиқий башараси — урушқоқликлари мана энди яна бир марта очиқ-равшан кўринди. Агрессорлар ўзларининг урушқоқлик сиёсатларини яшира олмайдилар. Озодликни истовчи Ливан халқининг қони тўкилишига америкалик нефть могнатлари сабаб бўлмоқдалар. Биз америкали агрессорларнинг Араб Шарқидан тезда чиқиб кетишини талаб қиламиз.

Райондаги Навоий номли колхозда бўлган митингда 11 киши чиқиб сўзлади. Колхоз партия ташкилотининг секретари ўртоқ Абдуллаев кўпчиликнинг дилидаги гапни изҳор қилиб айтди:

— Халқнинг қонини тўкишга отланган империалистлар шу халқнинг қаҳри-ғазабига учраши муқаррар! Ўз мамлакатларини озод, мустақил гуллаб-яшнатиш учун отланган араб халқлари албатта ғалаба қозонадилар.

Район колхоз ва совхозларида, пахта тозалаш заводида бўлиб ўтган митингларда 5666 киши қатнашди ва 143 киши чиқиб сўзлади. Америкали босқинчиларнинг Ливанга қўшин туширганликларига қарши бўлиб ўтаётган митинглар давом этмоқда. Бунда ҳар бир киши эрксевар араб халқларига чин кўнгилдан хайрихоҳлик билдирмоқдалар.

Тинчлик душманларининг қуролли интервенцияси барбод бўлади

Бутун дунёдаги эрксевар халқлар бирдамлик, ҳамжиҳатлик туйғуси билан нафас олаётган шу кунларда урушқоқ монополистларнинг тинчликка қарши хиёнаткорона авантюраси—кичкина давлат Ливанга қилган агрессияси жаҳон халқларини ғазабга келтирди. АҚШ ҳукумати кўпдан бери тинч ва тотув яшаш принципини бузмоқда, жаҳон осойишталигига таҳдид солиб, зўрлик сиёсатини юргизиб келмоқда. Уларнинг зўраволик сиёсати ҳеч кимни қўрқитаолмайди, ҳеч бир халқ уларга қул бўлишни истамайди.

Биз империалистларнинг бу агрессияси барбод бўлади, деб қаттиқ ишонамиз, барча эрксевар жаҳон халқларига ҳамоҳанг бўлиб, «Ливандан ва Ироқдан қўлингни! торт!», «Араб халқларига тинчлик» деб хитоб қиламиз.

Яқинда 3-далачилик бригадаси дала шийпонида колхозчиларнинг АҚШнинг Ливанга нисбатан босқинчилик сиёсатига қарши норозилик митинги бўлиб ўтди. Митингда сўзга чиққан 2-бригада бошлиғи Ямин Пирматов, 3-далачилик бригадасининг бошлиғи Неъмат Расулев, колхозчилардан Абдулла Тўйчиев, Ғайрат Толипов ўртоқлар империалистларнинг ёвуз ниятларини қоралалилар, колхозчиларнинг нафратини билдириб, юрак сўзларини айтдилар.

Шу билан бир қаторда колхозимиз аъзолари Ватанимиз куч-қудратини янада мустаҳкамлаш учун колхоз бўйича ҳар гектар ердан 16 тоннадан картошка, 23 тоннадан сабзавот етиштириш йўлидаги курашни янада кучайтириб юборишга қарор қилдилар.

С. МУҲАМАДЖОНОВ.

Калинин районидаги «Октябрь самараси» колхозининг раиси.

Қора металлургия ходимлари СССР орден ва медаллари билан мукофотланди

Қора металлургияни ривожлантиришда эришган муваффақиятлари учун қора металлургия ишчилари, раҳбар ва инженер-техник ходимлари, партия, касаба союз ва комсомол ташкилотлари ходимларидан катта бир группаси СССР орденлари ва медаллари билан мукофотланди. СССР Олий Совети Президиуми Ўзбекистон ССРдан қуйидагиларни мукофотлади.

ЛЕНИН ОРДЕНИ БИЛАН

1. **Ғойибназаров** Рўзмат Юсупович — Ленин номидаги Ўзбекистон металлургия заводи прокат цехининг вальцовшчиги.

2. **Муҳаммедов** Иброҳим Файзиевич — Ленин номидаги Ўзбекистон металлургия заводининг директори.

МЕҲНАТ ҚИЗИЛ БАЙРОҚ ОРДЕНИ БИЛАН

1. **Жиляев** Пётр Александрович— Ленин номидаги Ўзбекистон металлургия заводи мартен цехининг пўлат эритувчиси.

2. **Эгамбердиев** Мухтор — Ленин номидаги Ўзбекистон металлургия заводи прокат цехининг вальцовшчиги.

«ҲУРМАТ БЕЛГИСИ» ОРДЕНИ БИЛАН

1. **Эргашев** Асад — Ленин номидаги Ўзбекистон металлургия заводи мартен цехи канавасининг бошлиғи.

2. **Тошпўлатов** Анвар — Ленин номидаги Ўзбекистон металлургия заводи мартен цехининг пўлат эритувчиси.

3. **Терешенков** Николай Иванович — Ленин номидаги Ўзбекистон металлургия заводи прокат цехининг старший калибровшчиги.

4. **Юсупов** Ёдгор — Ленин номидаги Ўзбекистон металлургия заводи прокат цехининг вальцовшчиги.

«ШАВКАТЛИ МЕҲНАТ УЧУН» МЕДАЛИ БИЛАН

1. **Винокуров** Георгий Васильевич — Ленин номидаги Ўзбекистон металлургия заводи партия комитетининг секретари.

2. **Латфуллин** Нуриддин Латфуллович — Ленин номидаги Ўзбекистон металлургия заводи прокат цехининг бошлиғи.

3. **Мухторова** Мунифа—Ленин номидаги Ўзбекистон металлургия заводи прокат цехининг оператори.

«МЕҲНАТДА ЎРНАК КЎРСАТГАНЛИГИ УЧУН» МЕДАЛИ БИЛАН

1. **Завьялова** Екатерина Ильинична — Ленин номидаги Ўзбекистон металлургия заводи мартен цехининг старший сифончиси.

2. **Эшев** Саттип — Ленин номидаги Ўзбекистон металлургия заводи қуйиш цехининг мис қуювчиси.

3. **Убайдуллаев** Фахриддин — Ленин номидаги Ўзбекистон металлургия заводи мартен цехининг пўлат эритувчиси. (ТАСС).

Ҳафиз Ғаниев—Социалистик Меҳнат Қаҳрамони

Қора металлургияни ривожлантириш ишида эришилган катта муваффақиятлари учун СССР Олий Совети Президиуми қора металлургия ходимларидан 180 кишига Социалистик Меҳнат Қаҳрамони унвонини берди. Булар орасида В. И. Ленин номидаги Ўзбекистон металлургия заводининг моҳир пўлат эритувчиси, бош мастер ёрдамчиси Ҳафиз Ғаниев ҳам бор.

Ҳафиз Ғаниев Бекобод металлургия заводи қурилишида қатнашди. У бир группа ўзбекистонлик ёшлар билан бирга пўлат эритишни ўрганиб келиш учун Уралдаги металлургия заводларининг бирига юборилди. Талантли ва идрокли йигит рус пўлат эритувчиларининг илғор тажрибаларини қунт билан ўрганди.

1944 йилнинг 5 март куни Ўзбекистон металлургия заводи мартен печларидан биринчи ўзбек пўлати оқиб тушди. Буни пўлат эритувчи Ҳафиз Ғаниев эритган эди. Шундан буён моҳир пўлат эритувчи мартен печлари ёнидан нари кетмайди. Ҳафиз Ғаниев пўлат эритишнинг прогрессив усулларини кенг қўлланиб, янгидан-янги муваффақиятларни қўлга кирита борди. У, Ўзбекистон металлургия заводида биринчи бўлиб пўлатни тезкор усулда эритишга муваффақ бўлди. Ҳафиз Ғаниев шу йилнинг июнь ойига қадар юз мартадан кўпроқ пўлат эритди, буларнинг тўқсонга яқини аъло навли пўлат эди.

Ҳафиз Ғаниев пўлат эритишда орттирган ажойиб ютуқларини ўз дўстларига - пўлат эритувчиларга ўргатмоқда. Унинг собиқ шогирдлари Анвар Тошпўлатов, Маннол Мирзаматов, Алексей Зяблев каби ўнлаб ёшлар ҳозир моҳир пўлат эритувчилар бўлиб етишган.

Коммунист Ҳафиз Ғаниев Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг аъзоси, у корхона коллективи ўртасида актив жамоатчи сифатида танилгандир. Бекобод металлурглари ўзлари етиштирган ана шу жамоатчи, ўз касбининг ажойиб устаси Ҳафизни ҳурмат қиладилар. Шунинг учун ҳам уни Ўзбекистон ССР Олий Советининг депутати қилиб сайлаганлар.

Бош мастер ёрдамчиси вазифасида фидокорона меҳнат қилаётган Ҳафиз Ғаниев социалистик экономикамизни янада юксалтиришга ўзининг муносиб ҳиссасини қўшаётир.

СССР Ҳаво Флоти Куни шарафига авиация байрами

Ватанимиз меҳнаткашлари СССР Ҳаво Флоти Кунини тантанали равишда ва хурсандчилик билан нишонладилар. Бу йил бу байрам шонли кун билан — шавкатли совет учувчилари, планерчилари, парашютчилари, авиация саноати ходимлари байрами белгиланганига йигирма беш йил тўлган кунга тўғри келди.

20 июлда Москвада Тушино аэродромида катта авиация байрами бўлди. Бу байрамда совет спортчиларидан ташқари Болгария, Венгрия, Польша, Руминия ва Чехословакия спортчилари ҳам қатнашдилар.

К. Е. Ворошилов, А. И. Микоян, М. А. Суслов, Н. С. Хрушчев, П. Н. Поспелов, А. Н. Косигин, Д. С. Полянский ўртоқлар В. П. Чкалов номидаги СССР Марказий аэроклуб минбарига чиққанларида ҳамма уларни гулдурос қарсаклар билан кутиб олди. Бу ерда Совет Иттифоқи маршаллари ва авиация маршаллари ҳам бор эди.

Томошабинларнинг қарсаклари остида Ватанимизнинг давлат байроғи, Карл Маркс ва Владимир Ильич Ленин портретлари, «КПССга шон-шарафлар бўлсин!», «Совет халқига шон-шарафлар бўлсин!», «Жаҳонга тинчлик!» шиорлари баланд кўтарилади.

Байрамнинг биринчи қисми планерлик ишига бағишланган эди. Моторсиз аппаратлар 40 минут давомида аэродром устида учиб юрди. Совет планерчиларидан Лев Бондарук «Ласточка» планерида, Виктор Махов ва Василий Охонько «Приморец» деган икки планерда, хизмат кўрсатган спорт мастери, 1933 йилда Авиация куни шарафига ўтказилган биринчи ҳаво парадининг қатнашчиси Совет Иттифоқи Қаҳрамони Сергей Анохин, спорт мастери Марина Пилаева ва бошқалар юксак маҳоратларини намойиш қилдилар. Польша, Венгрия ва Чехословакия планерчилари ҳам ҳаво майдонига чиқдилар.

Ҳар хил конструкцияларда вертолётларда якка ҳолда шунчалик хилма-хил учиш маҳоратини томошабинлар ҳалигача ҳеч бир авиация байрамида кўрмаган эдилар. Ленин мукофоти лауреати М. Л. Миль яратган ва жаҳонда энг катта бўлган қанотли «МИ-6» маркали турбовинтли вертолёт аэродром устидан учиб ўтади. Аэродромда ҳозир бўлганлар Социалистик Меҳнат Қаҳрамони А. С. Яковлев конструкциясидаги «Учувчи вагон» («ЯК-24») вертолёти ҳамда Н. И. Камовнинг «К-10» вертолётини завқ билан томоша қилдилар. «К-10» вертолёти юк автомобили устидан парвоз қилиб, сўнгра аста-секин ўша юк автомобили устига қўнди.

Еттита вертолёт 50 метр баландликда учиб, учиш майдонига яқинлашадилар. Машиналар яна пастлашиб, осмонда муаллақ бўлади ва кабиналардан чиққан қизлар зиналардан майдонга тушадилар. Орадан бир неча минут ўтганда улар гулдурос қарсаклар остида партия ва ҳукумат раҳбарларига гулдасталар тақдим этадилар.

Байрам давом этмоқда. Ер устида қаттиқ гурўллаган овоз эшитилди. Орадан бир неча секунд ўтганда мисли кўрилмаган бир конструкция осмонда пайдо бўлди. Бу қанотлари ҳам, винтлари ҳам, руллари ҳам бўлмаган «учувчи стол»дир. Унинг труба шаклидаги ракета двигатели тўрт оёқли махсус стендга ўрнатилган.

Совет, румин ва чехословак учувчилари спорт самолётларида акробатик учиш маҳоратини кўрсатдилар.

Ҳаво байрамида граждан авиациясининг энг янги самолётлари қатнашди. Икки марта Социалистик Меҳнат Қаҳрамони А. Н. Туполев конструкциясидаги «ТУ-114» типидаги каттакон пассажир самолёти учиб ўтди. Бу машинада тўртта турбовинтли двигателлар бор. Самолётга бирданига 220 киши тушиши мумкин ва у 9 соат ичида Москвадан Владивостоккача ёки Пекинтача ерга қўнмасдан уча олади.

Байрамнинг парашют қисми ҳам жуда мароқли ўтди. Томошабинлар бир парашютчининг сакрашини кўриб улгуриши биланоқ, навбатдаги номер намойиш қилиниб турди. Парашютчилар осмонда тутун шашкаларини ёқадилар, рангли тутун уларнинг катта тезлик билан тушиб келаётган трассасини кўрсатиб туради. Томошабинлар Ватанимиз парашютчиларининг, шунингдек Болгария, Венгрия ва Чехословакия парашютчиларининг мардлигини, жасоратини ва маҳоратини кўриб завқландилар. Пировардида, бир неча юз парашютчилар ўттиз олти ҳаво кемасидан сакрадилар. Осмонда зангор, яшил, қизил, оқ, ола гумбозлар пайдо бўлади.

СССР Ҳаво Флоти Куни шарафига Тушино аэродромида ўтказилган байрам Коммунистик партия ва Совет ҳукуматининг тинмай қилаётган ғамхўрлиги туфайли мамлакатимизда қудратли авиация вужудга келтирилганлигини, учувчиларнинг, планерчиларнинг, парашютчиларнинг, ишчи, инженер ва конструкторларнинг ажойиб кадрлари ўсиб чиққанлигини яққол кўрсатди.

Социалистик юртимизнинг ватанпарварлари — совет учувчилари бундан буён ҳам ўз олдиларига қўйилган вазифалар юксаклигида бўлиб, партиянинг, халқнинг ишончини шараф билан ва муносиб равишда оқлайдилар. (ТАСС).

СССР Ҳаво Флоти кунининг байрам қилиниши

20 июль — Ҳаво Флоти кунида Москвада байрам муносабати билан жуда кўп мароқли тадбирлар ўтказилди. Клубларда, Маданият уйлари ва саройларида, паркларда концертлар, халқ сайиллари бўлди, меҳнаткашлар Улуғ Ватан уруши қатнашчиси бўлган учувчилар билан учрашдилар.

Кечқурун Москва осмони минглаб ранг-баранг мушаклар билан чароғон бўлди. Пойтахт Ҳаво Флоти Куни шарафига тўплардан йигирма марта бир йўла ўқ узиб салют берди.

* * *

15 иттифоқчи республиканинг пойтахтларида ҳам СССР Ҳаво Флоти куни шарафига байрам салютлари берилди.

(ТАСС).

* * *

СССР Ҳаво Флоти куни муносабати билан 19 июлда Тошкентда Округ Офицерлар уйининг ёзлик театрида партия, совет ва жамоат ташкилотлари вакилларининг Совет Армияси жангчилари билан бирга умумшаҳар тантанали мажлиси бўлди.

Мажлисни Тошкент шаҳар ижроия комитети раисининг ўринбосари Ш. Исломов очди. ССР Иттифоқи давлат гимнининг тантанали садолари янграйди.

Мажлис қатнашчилари ғоят баланд руҳ билан Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитетининг Президиумини мажлис фахрий президиумига сайладилар.

Мажлисда А. В. Рубочкин доклад қилди. У Коммунистик партия тарбиялаб ўстирган Совет авиацияси босиб ўтган шонли йўлни муфассал характерлаб берди. Мамлакатимиздаги ҳамма меҳнаткашлар билан совет авиаторлари ҳам, деб таъкидлади докладчи, Араб Шарқи мамлакатларида агрессия қилган империалистларнинг босқинчилик ҳаракатларига қарши ғазаб билан норозилик билдирмоқдалар. Коммунистик партияга ва Совет ҳукуматига чексиз содиқ бўлган Туркистон ҳарбий округи ҳарбий-ҳаво кучларининг жангчилари юксак даражада ҳушёр бўлишни, социалистик Ватанни ҳимоя қилишга ҳамиша тайёр туришни ўзларининг фахрли бурчлари деб биладилар.

Мажлисда «Ташкенткабель» заводининг электриги П. Долгих, врач М. Эшонхўжаева, спортчи учувчи А. Жўраев, Тошкент шаҳар партия комитетининг биринчи секретари Ф. Хўжаев ўртоқлар сўзга чиқдилар. Улар мажлис қатнашчиларини умумхалқ байрами билан қизғин табриклаб, СССР Ҳаво Флоти ўзининг шонли традицияларини янада оширади, ўз олдида турган катта ва масъулиятли вазифаларни шараф билан бажаради, деб қаттиқ ишонч билдирдилар.

Мажлис ёпиқ деб эълон қилинади. Оркестр Ўзбекистон ССР гимнини ижро этади.

Тантанали мажлис қатнашчилари учун байрам концерти қўйиб берилди. (ЎзТАГ).

СССР Ташқи Ишлар Министрлигида

СССР Ташқи Ишлар Министрлиги Совет Ҳукумати Яқин ва Ўрта Шарқда ҳарбий низоъни тўхтатиш чораларини кўриш учун 22 июлда Женевада ёки бошқа бирон жойда учрашишни Америка Қўшма Штатлари, Буюк Британия, Франция ва Ҳиндистон ҳукуматларининг бошлиқларига таклиф этганлигини 19 июлда Швейцариянинг Фавқулодда ва Мухтор Элчиси А. Цендер жанобларига маълум қилган эди.

Цендер жаноблари 20 июлда СССР Ташқи Ишлар Министрлигига хабар қилиб, манфаатдор ҳукуматлар келишганлари тақдирда Швейцария Федерал Кенгаши Швейцария территориясида мазкур мамлакатлар Ҳукуматлари Бошлиқларининг Конференцияси ўтказилишига рози эканлигини билдирди.

Колхозлар экономикасини ривожлантиришнинг янги программаси

Яқинда Бўстонлиқ район партия комитетининг пленуми бўлиб ўтди. Пленум «КПСС Марказий Комитети июнь Пленуми, Ўзбекистон КП Марказий Комитетининг IX пленуми ва Тошкент область партия комитети IV пленумининг якунлари ҳамда район партия ташкилотининг вазифалари» ҳақида райком секретари ўртоқ И. И. Ладушкиннинг докладини эшитди.

Докладчи ва музокараларда сўзга чиққан ўртоқлар КПСС Марказий Комитети июнь Пленумининг қарорини район меҳнаткашлари якдиллик билан маъқуллаганликларини айтдилар. Бу қарор колхозлар экономикасини кескин юксалтиришда катта аҳамиятга эга эканлиги кўрсатиб ўтилди.

Партия ва ҳукуматимиз томонидан кўрсатилаётган доимий ёрдам туфайли район колхозлари сўнгги икки йил ичида ўз даромадларини анча кўпайтирдилар. Гўшт, сут тайёрлашда ҳам яхши кўрсаткичларга эришилди. Натижада колхозчиларнинг меҳнатига тўланган ҳақ 24 процент кўпайди.

Райондаги 9 колхоз КПСС Марказий Комитети февраль Пленумининг қарорига асосан МТСдан 62 трактор, 19 ғалла комбайни, 31 сеялка, 32 плуг ва бошқа техникаларни сотиб олди. КПСС Марказий Комитети июнь Пленуми қарори асосида колхозлар давлатга қишлоқ хўжалик маҳсулотларини янги нархда сотиш натижасида кўп фойда оладилар. Масалан, пахтачилик соҳасида бу йил райондаги пахтакор колхозлар оладиган даромад ўтган йилга нисбатан 14 процент ошади.

Пленумда Ленин номли колхознинг раиси ўртоқ У. Умаров сўзга чиқиб бундай деди:

— КПСС Марказий Комитети июнь Пленумининг қарори қишлоқ хўжалик маҳсулотларини кўпроқ етиштиришни таъминлайди. Бу маҳсулотларни тайёрлашнинг янги тартиби, нарх ҳамда шартлари жорий этилиши колхозларга катта фойда келтиради. Эндиликда колхозимиз хўжаликнинг ҳамма соҳасидан 1957 йилга нисбатан анча кўп даромад олади. Бу йил биз эски нарх бўйича даромадни 3 миллион 788.776 сўмга етказишни мўлжаллаган эдик. Эндиги ҳисоб-китоб бўйича даромадимиз 610.136 сўмга ортади. Шундай қилиб колхоз даромади бу йил 4 миллион 398.912 сўмга етади. Бунинг натижасида 1958 йилда бир меҳнат кунига 14 сўм 20 тийиндан пул ва бошқа маҳсулотлар бериш имкониятига эга бўламиз. Колхознинг бўлинмас фондига эса 146509 сўм ажратамиз.

Шу кунларда колхозимиз аъзолари ички имконият ва резервлардан унумли фойдаланиб, пахта майдонининг ҳар гектаридан 24 центнердан ҳосил олиш учун курашмоқдалар, ғўза парваришини кучайтириб, унинг мўл ҳосил тўплашини таъминламоқдалар.

«Қизил ту» колхозининг раиси ўртоқ А. Қулдибоев айтдики, КПСС Марказий Комитети июнь Пленуми қароридан руҳланган колхозимиз аъзолари бу йил 354 гектар пахта майдонининг ҳар бир гектаридан 30 центнердан «оқ олтин» олиш йўлида социалистик мусобақани янада кучайтирмоқдалар. Коммунист ўртоқ Бодомбой Тўхтағонов бошлиқ бригада аъзолари эса 62 гектар ернинг ҳар гектаридан 35 центнердан ҳосил олиш учун курашиб, шу кунларда астойдил меҳнат қилмоқдалар. Биз ўтган йил пахтачиликдан 1 миллион 500 минг сўм даромад қилган бўлсак, бу йил ҳосилдорликни ошириш йўли билан 2 миллион сўм даромад олишни мўлжалламоқдамиз.

Район ижроия комитети ҳузуридаги қишлоқ хўжалик инспекцияси бошлиғи ўртоқ М. Ражабов КПСС Марказий Комитети июнь Пленумининг қарорини муваффақиятли амалга оширишда инспекция ходимлари ва колхоз раҳбарларининг олдида турган вазифаларга тўхталиб ўтди. Шу билан бирга у «Чирчиқ», Наримонов номли, Энгельс номли колхозларда сабзавот экинларини парвариш қилишда йўл қўйилаётган камчиликларни қаттиқ танқид қилди.

Нотиқлар район колхозларида маккажўхорини парвариш қилиш ҳамда чорва моллари учун мустаҳкам ем-хашак базасини яратишга жиддий эътибор берилмаётганлигини конкрет фактларда кўрсатиб ўтдилар.

Пленумда айрим колхозларда қишлоқ хўжалик артели Уставини бузиш фактлари содир бўлаётгани, бунга қарши район прокуратураси ҳеч қандай амалий чоралар кўрмаётгани, колхоз мулкига қасд қилувчилар жиноий жавобгарликка тортилмаётгани ҳақида ҳам гап бўлди.

Пленум КПСС Марказий Комитети июнь Пленумининг қарорини якдиллик билан маъқуллади ва муҳокама қилинган масала юзасидан конкрет тадбирлар белгиланган қарор қабул қилди.

А. РАҲИМБЕРДИЕВ.

ТАНҚИД ВА БИБЛИОГРАФИЯ

Ўзбек халқ музикаси ҳақида қимматли асар

Ўзбекистон Давлат бадиий адабиёт нашриёти ўзбек музика маданиятининг кўзга кўринган намояндаси Юнус Ражабий томонидан тўпланиб, нотага олинган халқ музикаси китобининг икки томини босиб чиқарди. Тўпламни музикашунос Илёс Акбаров таҳрир қилган.

Мазкур асарнинг бундан олдин босилиб чиққан тўпламлардан фарқи шундаки, унда ўзбек халқ музикасининг барча жанрларидан кўпроқ намуналар берилган. Бу тўпламларни (бундан кейин чиқадиган томларини ҳам қўшганда) тўғридан-тўғри ўзбек халқ музикасининг антологияси дейиш мумкин.

Ажойиб санъаткор Юнус Ражабий халқ куйлари намуналарини қунт билан ёзиб борувчи сифатида машҳурдир. Бу тўпламлар Ю. Ражабийнинг кўп йиллик изланишлари, ижодий меҳнати мевасидир.

Тўплам болаларнинг содда, енгил қўшиқларидан тортиб, мураккаб, ривожланган, формали профессионал халқ музикаси ҳисобланган — мақомлар ва фарғонача катта ашулаларни ҳам ўз ичига олган. Шу билан бир қаторда халқ музика ижрочилигида асосий ўрин олган чолғу куйларига ҳам катта эътибор берилган. Тўпламга киритилган хоразм халқ куйлари ва профессионал халқ музикаси, тўй маросимларида айтиладиган қўшиқлар, чолғу куйлари ҳам диққатга сазовордир.

Тўпловчи Юнус Ражабийнинг қимматли хизматларидан бири — Фарғона водисида кенг тарқалган ва шу район учун характерли бўлган «катта ашула» (патнис ашула)-ларни нотага ёзишдир. Фарғона «катта ашуласи» бундан бир неча йил олдин В. А. Успенский томонидан нотага ёзиб олинган бўлса ҳам, лекин босилиб чиқмаган эди.

Тўплам биринчи томининг кириш қисмида музикашунос Ян Борисович Пеккер ўзбек халқ музикасининг тўпланиши ва ёзилиши тарихи устида қисқача тўхталиб ўтади. Автор ўз мақоласида Юнус Ражабийнинг ижодий фаолиятига баҳо бериб: «Юнус Ражабий яратган мелодиялар тузилиши, интонация жиҳатидангина эмас, балки метроритмик жиҳатдан ҳам янгидир» дейди. Мақолада Ражабийнинг ижодкорлик, ижрочилик ва тўпловчи сифатида қилган иш фаолиятига ҳам характеристика берилган.

Ян Пеккер Юнус Ражабий Самарқандда яшаган даврдаги ижодий фаолиятига, шу даврда ўзбек ва тожик халқ музикасининг устаси Ҳожи Абдулазиз Расулевнинг ёрдамига, унинг ижрочилик ва бастакорлик фаолиятига алоҳида эътибор бериб шундай дейди: «Юнус Ражабий ҳам Ҳожи Абдулазиздан таъсирланиб, қўшиқларни ижро этишда ҳам, халқ музика ижодига муносабатда ҳам эски усулларни сингдириб, уларга доим ўз ҳиссасини қўшиб келди. Юнус Ражабий Самарқандда ишлаган даврида дастлабки оригинал асарларини ярата бошлади ва ўз ишида анча муваффақият қозонди».

Тўплам иккинчи томининг дастлабки саҳифаларида ўзбек халқ музикасига обзор берилади. Мақола автори Илёс Акбаров ўзбек халқ музика жанрларининг хилма-хил кўринишлари, уларнинг тузилиш принциплари ва уларда қўлланиладиган турли усуллар (ритмлар) устида тўхталиб ўтади. Мақола охирида машҳур ижрочилардан Домла Ҳалим Ибодов, Ҳожи Абдулазиз Расулев ва Мулла Тўйчи Тошмуҳамедов ҳақидаги қисқача маълумотлар берилган. Бу материаллар китобхонларни, айниқса ёшларни ўзбек халқ музикасининг кекса намояндалари билан таништиришда катта роль ўйнайди. Мақолада яна кекса мақомхонлардан Ота Жалол Носиров, Ота Ғиёс Ғаниев ва Фарғона «катта ашула» ижрочилари Эрка Қори, Болта бобо сингари санъаткорлар ҳақида ҳам маълумот берилганда тўплам янада қимматлироқ бўлар эди. Умуман мақола китобхонларни ўзбек халқ музикасининг таркибий қисмлари, уларнинг хилма-хил кўринишлари ва халқ ижрочилигида кўп учрайдиган жанрлар билан таништириш ҳамда бу ҳақда бошланғич тушунчалар беришга хизмат қилади.

Тўпламнинг ҳар иккала томи охирида берилган изоҳлар тарихий ва этнографик жиҳатдан қимматлидир. Бу изоҳлар бир номга эга бўлиб, турли вариантларда учрайдиган 6-7 хил Ушшоқ, Баёт, Қаландар сингари ашула ва қўшиқларни бир-биридан фарқ қилишга катта ёрдам беради.

Маълумки, ўзбек халқ музикаси оғзаки ижод сифатида ривожланган бўлиб, асрлар давомида ёзилмай келган. Машҳур ижрочилар ўз репертуарларидаги ашула ва қўшиқларни айтганларида уларни услуб жиҳатдан, форма жиҳатдан умуман ҳар томонлама бойитиб, ўзгартираберганлар, бунинг натижасида бир ашула ёки қўшиқ кўпинча текстининг ўзгариши туфайли хилма-хил кўриниш ва номларга эга бўлган. Изоҳларда халқ музика ижодининг мана шу томонларига ҳам тўхталиб ўтилган. Бу материал музика тарихини яратишга хизмат қилади.

Тўплам музика ноталари билан бир қаторда «Гулёр», «Омонёр», «Қилпиллама», «Бойчечак», «Ваҳ-ваҳа тўрам» сингари халқ қўшиқларидан тортиб, шарқ мамлакатлари классик шоирларининг муҳаббат темасида ёзилган юксак мазмунли поэтик текстларини ҳам ўз ичига олган. Бу ҳол тўпламни музикалашган поэзия антологияси дейишга ҳам асос беради.

Юнус Ражабий халқ қўшиқларидаги мазмун жиҳатидан қаноатлантирмайдиган текстларни Совет Ўзбекистони шоирларининг замонавий шеърлари билан алмаштириб қўшиқ мазмунини янада бойитган, уларнинг янги руҳда куйланишини таъминлаган. Бу соҳада «Чаман ичра» қўшиғидаги текстнинг шоир Туроб Тўла шеъри билан алмаштирилиши жуда ўринлидир. Халқ қўшиғи руҳида содда тил билан ёзилган бу шеър куйга мослашган ва унга гармоник равишда боғланган. Тўпламда бу хилдаги мисоллар кўплаб учрайди, лекин «Муборак-I», «Муборак-II», «Эй чеҳраси тобоним-I», «Эй чеҳраси тобоним-II», «Истар кўнгил» сингари қўшиқларнинг ҳар вариантига ўзига мос янги шеърлар берилганда китоб мазмуни янада бойиган бўлар эди. Шундай шеърлар Ўзбекистон совет шоирлари ижодида кўплаб топилади.

Тўпламнинг яна бир яхши томони шундаки, унда ҳозирги ижрочиларнинг халқ музика бойлигига муносабати ва шу бойликка асосланиб замонавий ашула, қўшиқ ҳамда чолғу куйларининг хилма-хил вариантларини яратишларидаги эволюцияси кўрсатилган.

Тўпламларнинг иккинчи қисми ўзбек халқ чолғу куйларидан иборат. Унда мақомларнинг мушкилот (чолғу) йўллари, ривожланган ва кичик формали куйлар ҳамда чолғу куйлари кенг ўрин эгаллаган. Изоҳда бу чолғу куйларининг бирин-кетин ижро этилиш тартиблари ҳам кўрсатилган. Бу ҳол биринчидан илмий-текшириш ишларига енгиллик берса, иккинчи томондан, ижрочилар учун ҳам қўлланма бўла олади.

Китобларнинг сўзбошлари, ашула ва қўшиқларнинг текстлари ҳамда изоҳларнинг икки тилда ёзилиши ўзбек халқ музикаси билан қизиқувчи ҳаваскор ва мутахассисларга катта қулайлик туғдиради.

Тўпламлар жуда кўп фазилатлари билан бирга, айрим камчиликлардан ҳам холи эмас. Тўпламнинг иккинчи томидаги «Ўзбек халқ музикаси» деган мақолада ўзбек халқ музикасида кенг ўрин эгаллаган жанрлар, формалар устида тўхталиб ўтилади. Илёс Акбаров мақолани кенг оммага тушунарли ва содда қилиб ёзишга, музика терминларига изоҳ беришга интилган. Лекин VII бетда Фарғона «катта ашуласи»га берилган анализ умумий пландан ажралиб қолган, масалан: Шафоат номли ашула мақолада А, Б, В, Г, Д, Е ҳарфлари билан белгиланади, лекин бу шартли белгилар ашуланинг асосий, яъни нота билан ёзилган қисмида кўрсатилмаганлиги натижасида анализ тушунилмасдан қолган.

Мақоланинг айрим жойларида автор томонидан қўйилган баъзи масалалар етарли даражада очилмаган. Мақолада ашула ва қўшиқларнинг характеристикаси муфассал бўлмаса ҳам, қаноатлантирарли берилган. Лекин автор чолғу музикаси устида жуда кам тўхталиб ўтган, бу қисмда Қашқадарё, Сурхондарё областларида кенг қўлланиладиган дўмбра, дудук, найдудук сингари чолғу асбоблари тўғрисида ҳам тўхталиш зарур эди. Иккала тўпламнинг нота билан ёзилган қисмларида ҳам айрим камчиликлар учрайди. Иккинчи томнинг учинчи қисмига «Бир келсин», «Кўп эрди», «Қулинг» сингари катта ашулалар киритилган. Бироқ уларнинг нотаси тўғри ёзилган деб бўлмайди. Мелодик жиҳатдан катта ашулани эслатса ҳам, лекин унинг тактларга бўлиниши, темпанинг аниқ кўрсатилмаслиги «катта ашула» характерини бера олмайди. Маълумки, «Катта ашула» жанри Фарғона водисида кенг тарқалган профессионал музика ҳисобланади, ижро этилганда белгиланган маълум бир усул ёки форма билан чегараланмасдан ижрочининг усталигига, товушига қараб «эркин» айтилади. Ижрочини маълум қоидалар билан чегаралаб ҳам бўлмайди. Нота ёзувида, «катта ашула» ижрочилигига хос бўлган мана шу «эркинлик» сақланиши лозим эди.

380-бетда берилган «Бир келиб кетсин» деган ашулани «катта ашула» жанрига тааллуқли дейиш қийин.

Фарғона водисида «катта ашула» йўли билан ижро этиладиган вокаль асарлар усулсиз бўлганлиги учун «Ёввойи» деб ҳам юритилади. Масалан, Чоргоҳнинг «Катта ашула» варианти «Ёввойи чоргоҳ» дейилади. Бу хилдаги халқ иборалари изоҳ тариқасида бўлса ҳам, сақланиши керак эди.

Иккинчи томнинг 226-бетидаги қўшиқ «Азим дарё» дейилиб, эски номи сақланган, лекин янги текст киритилганда шу текстга қараб қўшиқ номи ҳам ўзгариши керак эди. Аммо Муқимийнинг «Энди сендек жона жонон қайдадур» лирик шеърининг «Азим дарё»га алоқаси йўқ.

Ўзбек халқи чолғу музикасида айрим куйлар маълум бир чолғу асбоби учун характерли бўлади, бу хилдаги куйлар бошқа бирор асбобда чалинганда, маълум даражада нафислигини, таъсир кучини йўқотади дейиш ҳам мумкин. Масалан: сурнайчилар Дучўва, Дорвоз, Шодиёна сингари куйларни ўзларига хос мустақил репертуар қилиб олган. Бу ҳол бошқа чолғувчилар учун ҳам характерлидир. «Чўли ироқ» куйининг кўпроқ най учун характерли эканлиги маълум, бу куй нотага ёзилганда мана шу томонлари ҳам назарга олиниши керак эди. Нота белгиларида най томонидан давомли чўзиб ижро этиладиган қисмлар лира билан бирлаштириб кўрсатилмаган.

Тўпламнинг рус тилига таржима қилиниши қаноатлантирарли бўлса ҳам, айрим хатоларга йўл қўйилган. Масалан, биринчи томнинг 262-бетидаги «Дўст, таралла-илли» қўшиғида:

Магазинда тураркан
Бундан ҳамма оларкан
Кун-тун ичиб ўрганса,
Одам расво бўларкан.

деган мисралар:

В магазине он работал
Все оттуда брал.
Если привыкнет ночью и днем пить,
Осрамится человек.

деб нотўғри таржима қилинган.

Узоқ асрлар давомида халқ томонидан яратилиб, мукаммаллаштирилган мақомлар кичик бир ўзгариш билан бошқа авторники бўлиши қийин, «Насри сегоҳ» асосида ишланган «Эй қўзим» ашуласи, «Бозургони» асосида ишланган «Истар кўнгил», «Қори наво» асосида ишланган «Гулзор макон», «Найларам» асосида ишланган «Истадим» сингари ашулалар бошқа авторлар номи билан нотўғри берилган. Акс ҳолда «Эшвой» асосида ишланган «Гулузорим» ашуласини, хоразм халқ куйлари асосида ишланган «Бозургони» ашуласини Ҳожи Абдулазиз қайта ишлаган демасдан, уларнинг автори дейиш мумкин эди.

Тўпламнинг биринчи томи нима учундир тўғридан-тўғри «Насруллои» ашуласи билан бошланган. Бундай ҳолларда маълум бир принципга эътибор берилиши керак эди. Бундай принцип ўзбек халқ музикасида, шахсан мақомларда қатъий қилиб қўйилган.

Бу жузъий камчиликлар кейинги нашрларда тузатилиши керак.

Республикамизда иш олиб бораётган хилма-хил музика ҳаваскорлари тўгараклари, музикали театрлар, халқ чолғу ансамбллари ва оркестрлари ўз репертуарларини бойитишда, ўзбек халқ музикаси, ижодчилик услублари билан яқиндан танишиш ва ўрганишда мазкур китоблардан фойдалансалар яхши бўлади.

Ҳозиргача кўпчилик ижрочилар, чолғувчилар қўшиқ ва чолғу куйларини билар-билмас ижро этиб келган бўлсалар, энди халқ куйларининг хилма-хил вариантларини тўғри ижро этишга ёрдам берадиган қўлланмага эга бўлдилар.

Тўплам ўзбек халқ музика маданиятининг ажойиб хазинаси, ўзбек халқининг музика тарихи ёдгорлиги сифатида катта аҳамиятга эгадир. Бу асар ўзбек музикашунослигини ривожлантириш ишига ҳам катта ҳисса бўлиб қўшилади.

Маҳмуд АҲМЕДОВ,
Ўзбекистон ССР Фанлар академияси, санъатшунослик институтининг илмий ходими.

МАМЛАКАТГА 500 МИНГ ТОННА ПАХТА БЕРАМИЗ!

Июлнинг қолган кунларидан самарали фойдаланиб, ҳар бир туп ғўзада мўл ҳосил тўпланишига эришайлик!

☆

Меҳнат тўғри ташкил этилмагач...

Бекобод районидаги Ленин номли колхозда бу йил трактор-далачилик бригадаси ташкил қилинди ва унга ўртоқ Ғиёсиддин Раҳмонов бошлиқ қилиб тайинланди.

Аммо сўнгги кунларда нима учундир колхоз правлениеси бу бригадага ёрдам бериш, механизаторларнинг ташаббусини қўллаб-қувватлаш ўрнига, нуқул бригадага бирктилган универсал ва бригада аъзоларидан бир группасини бошқа бригадаларга ёрдамга юбормоқда. Натижада трактор-далачилик бригадасида ғўза парвариши суръати сусайиб кетмоқда. Ҳалигача иккинчи сув туғалланганий йўқ. 35 гектар ерни эса ёввойи ўт босиб кетган. Бригадада дала шийпони ҳам йўқ, колхозчиларга моддий ва маданий шароит яратиб берилмаган.

Ўртоқ Ғ. Раҳмонов бошлиқ трактор-далачилик бригадаси аъзолари 100 гектар ерда кетмон ишлатмасдан 27 центнердан ҳосил етиштиришга аҳд қилганлар. Аммо бригада аъзолари ғўза парваришини барча чоралар билан кучайтириш лозим бўлган шу кунларда колхоз правлениесининг бу ҳаракатидан ғоят таажжубланмоқдалар. Шунингдек, колхоз правлениесининг бу ҳатти-ҳаракати бригада аъзолари орасида меҳнат интизомининг бўшашиб кетишига ҳам сабаб бўлаётир. Бригада аъзолари сўнгги кунларда дала ишларига тўлиқ қатнашмай қўйдилар.

Колхоз раҳбарлари (правление раиси А. Мирзаев, партия ташкилоти секретари М. Аҳмедов ўртоқлар) трактор-далачилик бригадасига амалий ёрдам беришлари керак.

М. АҲМЕДОВ.

Учинчи парвариш тугалланди

КПСС Марказий Комитети июнь Пленуми қароридан илҳомланган Бекобод район пахтакорлари ғўза парваришини тобора кучайтирмоқдалар. Кўпчилик колхоз ва совхозларда ғўзанинг учинчи комплекс парваришини бошлаб юбордилар. Дзержинский номли, Навоий номли, Мичурин номли колхозларнинг ва 1-«Далварзин», 2-«Далварзин» совхозларининг қатор бригадаларида эса ғўзанинг учинчи комплекс парвариши тугалланаётир.

Бу илғор бригадаларнинг меҳнатсевар аъзолари шонани гулга, гулни кўсакка айлантириш учун фидокорона меҳнат қилмоқдалар. Ҳар бир сувчи, чопиқчи ва механизатор кундалик нормани ортиғи билан бажариш учун курашмоқда.

Кўпчилик колхоз ва совхозларда шароитга қараб алоҳида сувчилар звеноси тузилди. Бунга малакали сувчилар биркитилиб, ғўзалар кеча-кундуз қондириб суғорилмоқда.

Илғор бригада аъзолари озиқлантиришни суғориш, культивация, чопиқ билан боғлаб олиб бораётирлар.

Шу кунларда бу илғорларнинг даласида бўлган киши пахтакорларнинг ҳосил тўплаш ойида янада самарали меҳнат қилаётганликларини кўриб қувонади.

Т. УМИРЗОҚОВ.

Студентлар ёрдами

Тошкентдаги политехника институтининг студентлари Октябрь районидаги Калинин номли колхоз далаларида фидокорона меҳнат қилиб, ғўза парваришини кучайтиришда пахтакорларга ёрдам бермоқдалар.

Студентлар 9, 8, 11, 12- бригадалардаги ривожланишдан кечиккан ғўзаларни парвариш қилиб, яхши ғўзаларга етказиб олишда қувончли натижага эришаётирлар. Улар ҳар куни 40 — 50 гектар ердаги ғўзани сифатли чопиқдан чиқармоқдалар. Мухтор Мадиёров, Эркин Юсупов, Муҳаббат Аҳмедова, Мавлуда Дадахонова, Ҳалима Туримбетова каби студентлар айниқса яхши ишлаб, колхозчиларнинг ҳурматига сазовор бўлмоқдалар. Колхозчилар мўл ҳосил етиштириш йўлида астойдил кўмаклашаётган шаҳарлик биродарларидан миннатдорлар.

Х. ЭРАЛИЕВ.

Бригаданинг илғор сувчилари

КПСС Марказий Комитети июнь Пленуми қарорларидан илҳомланиб, ғўза парваришини тобора кучайтираётган Октябрь районидаги Сталин номли колхознинг Ю. Аҳмедов бошлиқ бригада аъзолари ғўзалар ҳосилга кираётган пайтда иш суръатини оширмоқдалар, сифатини яхшиламоқдалар. Бу соҳада сувчилардан Ў. Жўраев, Т. Давитов, П. Орипов ва механизаторлардан М. Ғафуров, А. Эрматовларнинг ҳиссаси каттадир.

Т. ИМОМОВ.

Янгийўл районидаги Сталин номли колхознинг ўртоқ Исмоил Иноғомов бошлиқ бригада аъзолари 112 гектар ернинг ҳар гектаридан 35 центнердан ҳосил етиштириш учун курашиб, яхши натижаларга эришаётирлар. Бригаданинг ғўзалари ёппасига гуллаб, текис ҳосилга кирган. Колхозчилар ғўзани культивация қилиш ишини кун сайин кучайтираётирлар. Суратда: 1. Тракторчи ўртоқ Р. Нишонбоев бригада ғўзаларини кўндалангига культивация қилаётир. 2. Ўртоқ Р. Нишонбоев.

В. Салов фотолари.

ОБЛАСТЬ СОВХОЗЛАР ТРЕСТИНИНГ БОШҚАРУВЧИСИ ЎРТОҚ А. ИБРОҲИМОВ ДИҚҚАТИГА!

„Гулистон“ ва „Социализм“ совхозларида нима гап?

«Гулистон» билан «Социализм» тенгдош, ҳар иккаласи ҳам областимиздаги энг кенжа совхозлардан. Улар Верхне-волинск районидаги Шўрўзак массивига жойлашган. Уларнинг ер шароити ҳам, ҳосилдорлиги ҳам бир хил. Ҳар иккала совхоз бир-бирига қўшни ва бир-бири билан мусобақадош.

Лекин айни кунларда мана шу совхозларга бориб қолган киши бир-бирига сира ўхшамайдиган икки хил аҳволни кўради ва ҳайрон бўлади. Бирида иш бирмунча яхши бўлса, иккинчисида унинг мутлақо тескариси. Нима учун шундай, бу фарқ нимадан иборат?

Аввало, «Социализм» совхози коллективи ҳақида гапирамиз. Бу ерда 3800 гектар пахта майдони бўлиб, 6 минг тонна пахта ҳосили олиш учун курашилмоқда. «Гулистон»да эса 1500 гектар пахта майдонидан 1670 тонна пахта етиштирилмоқчи. «Социализм» совхози 2200 гектар ернинг шўрини ўз вақтида ювган бўлса, «Гулистон»да бу тадбир амалга оширилмай қолган. «Социализм» совхозида ерларнинг мелиоратив аҳволини яхшилаш учун катта ишлар қилинаётган бўлса, «Гулистонда» бу иш сезиларли даражада эмас. Айни кунларда ғўза парваришида бундан ҳам кўра кескин фарқни кўриш мумкин.

«Социализм» совхози ишчилари, механизаторлари ва мутахассислари бу йил 3800 гектар пахта майдонида ғўзани икки томонлама парвариш қилишга аҳд қилиб, ўз сўзларининг устидан чиқмоқдалар. Ҳозиргача барча пахта майдонлари уч мартадан кўпроқ кўндалангига культивация қилинди. Буни далалардаги ғўзанинг аҳволи, ғўза ораларида деярлик ўтнинг йўқлигидан ҳам яққол кўрса бўлади.

Ўроз Искандаров, Очил Пардаев, Абдулла Мўминов, Дада Азизов, Ли Павел, Ҳамбу Кенжаев сингари универсалчиларнинг ҳар бири 226-420 гектаргача пахта майдонини кўндалангига культивация қилдилар. Уларнинг узунасига культивация қилган ерлари ҳам бундан оз эмас.

Умуман бу совхозда кўп майдонлардаги ғўза нормал ривожланиб, ҳосилга кирган, айниқса Кубин, Ражабов, Мун Ендин, Байзоқ Эсергенов ўртоқлар бошлиқ бўлимларда ғўзалар яхши, сер ҳосил бўлиб ривожланаётир. Лекин, бу совхозда сув қўйишда бирмунча камчиликларга йўл қўйилмоқда. Ўртоқ Ким Валентин бошлиқ бўлимнинг 3, 2, 5-бригадаларидаги кўпгина ғўзалар чанқатиб қўйилган. Ўртоқ Мintoев бошлиқ бўлимнинг 1-бригадасида ғўза кўллатиб суғорилмоқда. Бундай аҳвол 2-бўлимда ҳам содир бўлаётир.

Бироқ қўшни «Гулистон» совхозига ҳозир борган киши бутунлай бошқача аҳволга дуч келади. Агар ғўзани икки томонлама парвариш қилишга катта эътибор берилган ва шу туфайли унинг нормал ривожланишига эришилган ўртоқ Тошев бошлиқ бўлим ҳисобга олинмаганда, совхознинг қолган бўлимларидаги иш мутлақо талабга жавоб бермайди.

Совхознинг 1-бўлимидаги Қўзи Қаюмов бошлиқ бригаданинг пахта майдонига оралаган киши ўт орасида сира кўринмай қолади. Бригадада ўт босиб ётган ғўза 25 гектардан ошади. Эминжон Ҳамроқулов бошлиқ 6-бригадада ҳам, бошқа жойларда ҳам айни аҳволни кўриш мумкин. «Гулистон» совхозида шу тахлитда ўт ўраб кетган пахта майдони ҳозир 600 гектардан ортиқ.

Райондаги Максим Горький номли колхоздан совхозга келган ёрдамчилар билан 1-бўлимнинг 6-бригада бошлиғи Ҳамроқулов ўртасида гап қочиб қолди. Бунга колхозчиларнинг мутлақо одам кўринмай қетадиган картада ишлагандан кўра ўти сал камроқ ерга ўтиб ғўза чопгани сабаб бўлди. Колхозчилардан буни суриштирдик.

— У ер чигит экилгандан бери бир марта ҳам культивация қилинмапти, ерлар тараша бўлиб кетибди. Кетмонни ерга урсангиз тошга теккандай жаранглайди. Сув қўйилмаса ҳеч нарса қилиб бўлмайди, — деди Максим Горький номли колхоз комсомол комитетининг секретари ўртоқ Шокиров.

Бундай аҳволнинг юз бериш сабабларини суриштирсангиз ўртоқ Ҳамроқулов «кўндалангига тугул, узунасига юришга ҳам тракторимиз йўқ, ойлаб ғўзамизга трактор оралламайди», дейди. Қўзи Қаюмовдан нега ҳамма ёқни ўт босиб кетган деб сўрасак, «кўндалангига кирқдиг-у, лекин вақтида ишламаганимиз учун ўт биздан зўр чиқди, кейин тракторларимиз ҳеч юра олмайдиган бўлиб қолди», дейди уялмай-нетмай.

4-бўлимнинг Абдуфаттоҳ Жўраев, Бўлтак Носиров бошлиқ бригадаларидаги аҳвол юқоридагилардан жуда кам фарқ қилади. «Гулистон» совхозидаги бу аҳвол ҳозир бутун районни ташвишга солиб қўйди. Бироқ совхоз директори Мажид Ғаниев, партия ташкилотининг секретари Тўрабеков, бош агроном Мусаев ва бош инженер Карельсон ўртоқлар аҳволни кўра-била туриб ҳаракатни тезлаштирмаётирлар, улар беғамлик ботқоғидан чиқолмаётган бўлсалар керак?!

Биз совхозга борган куни Карл Маркс номли, «Победа» ва Максим Горький номли колхозлардан 400 киши ёрдамга келди. Бироқ бир неча бор тайинланишига қарамай, совхоз раҳбарларидан бирор киши уларни ақалли кутиб олишга ҳам чиқмадилар. Район ижроия комитетининг раиси ўртоқ Расулев колхозлардан одамларни уюштириб юборган бўлса, совхозда келган одамларни посёлка Советининг раиси ўртоқ Абдуллаев кутиб олди, совхоз раҳбарларининг эса қораси ҳам кўринмади.

Биз далаларни айланиб, совхоз раҳбарларидан бирон кишини ҳам учрата олмадик. Ёрдамга келганлар ўз вақтида нон, чой, қайноқ сув билан таъминланмади.

Чигит экиш пайтида «Гулистон» совхозидаги ишлар роса мақталиб, «Социализм» совхозидаги ишлар роса танқид қилинган эди. Бу танқидлардан «Социализм» совхозининг коллективи тўғри хулоса чиқариб, ишни яхшилашга ҳаракат қилибди. «Гулистон» совхозидаги раҳбар ўртоқлар эса бевақт мақтовлардан ҳовлиқиб кетиб, ўзларини йўқотиб қўйибдилар, эндиликда ишни бўшаштириб юборибдилар.

Биз соат 3 га яқин ўртоқ Ғаниевни ўз уйидан топдик. У қаёққадир бориб, энди келиб турган экан.

— Совхозда қанча гектар ер кўндалангига ишланаяпти? — сўрадик.

— 1300 гектар ерни икки марта, 517 гектар ерни учинчи марта кўндалангига культивация қилиб қўйдик, — деди у бамайлихотир.

— Ҳамроқулов, Қосимов ўртоқлар бошлиқ бригадаларда ғўза ҳалигача бир марта ҳам кўндалангига культивация қилинмабди-ку? Носиров, Жўраев ўртоқлар бошлиқ бригадаларда эса бор-йўғи 20 гектардан ер кўндалангига культивация қилинибди, бу қанақаси?

— Ким айтган бўлса бекор айтибди. Ҳайронман, қилинган ишни тўғри кўрсатиб беришни ҳам билмайдилар, — деди Ғаниев, кимдандир аччиқланиб.

Ўртоқ Ғаниев зўр бериб ғўзаларни икки томонлама ишлаяпмиз деб лоф урса ҳам, аммо далалардаги аҳвол, бир қанча бригада бошлиқлари ва табелчиларнинг сўзлари унинг бу гапининг гирт ёлғон эканлигини, районга берилаётган сводка кўзбўямачиликдан иборат эканлигини яққол кўрсатиб турибди.

«Гулистон»га область совхоз трестининг бошқарувчиси ўртоқ Иброҳимов бир марта келиб кетди, бир марта гўё лайлатулқадрдай кўча чангитиб учиб ўтди. Лекин унинг бу келиб-кетиши томошадан бўлак гап эмас. Совхоздаги ҳозирги аянчли аҳвол уни ҳеч қандай ташвишлантирмади. У, бу аҳволга қарши бирор чора кўриш ўрнига ундай қилинглар, бундай қилинглар, деб кетаверди. У ҳатто совхоз раҳбарларининг тракторларга лоақал автомат топиб бериш тўғрисидаги талабларига қулоқ ҳам солмади. Область совхозлар тресті раҳбарларининг бундай кўча чангитиб юришлари қачонгача давом этаверади?!

«Гулистон» совхози ёрдамга муҳтож. Иброҳимовга ўхшаб машинада фақат кўча чангитиб кетиш совхознинг дардига малҳам бўлмайди. Совхознинг ташкилий ишларига, моддий эҳтиёжларига шошилинч равишда амалий ёрдам бериш керак!

Б. ХАЛИЛОВ,
«Тошкент ҳақиқати»нинг мухбири.

☆

Беғамлик ҳам эви билан-да

Ўртоқ Турғунбой Умиров дунёни сел олиб кетса, тўпиғига чиқмайдиган кишилардан экан. Бўлмаса бригаданинг ўн гектардан ортиқ ердаги ғўзаси сувсизликдан «ҳолсизланиб», барглари сўлиб қолармиди. Ахир бу ерлардаги чигитни ундириб олиб, ғўзани ҳозирги аҳволга келтиргунча колхозчилар озмунча тер тўкишмаган эди-ку! Аммо бригада бошлиғи Умиров негадир ғўзани суғоришга эътибор бермаётир. Натижада ғўза шона ва гулларини тўкиб юборяпти. Нега, сув етишмайдими, деб савол беришингиз мумкин.

— Мен икки йилдан буён бригадирлик қиламан, — деб мақтанади бригадир, — бу ерларнинг тупроғи, шароити менга беш бармоқдек маълум. Ўтган йили ўн гектар ердаги ғўзага ортиқча сув бериб қўйиб охирида кўмкўк кўракка эга бўлган эдим. Бу йил шундай бўлишига йўл қўймайман асло. Мен ғўзага сув бермасдан сентябргача пахтани очилтираман!

Ана ғўза ўстиришнинг «тилини» биладиган пахтакорнинг берган жавоби. Шу ҳам баҳона бўлдими. Ахир ҳозирги пайтда сув ғўзанинг қони эканлигини, шу кунларда ғўза қониб сув ичмаса мўлжалдаги ҳосилни етиштира олмаслигимизни ҳар бир пахтакор билади-ку. Наҳотки, бригадир Турғунбой Умиров бунга тушунмаса! Беғамлик, ўзбилармонлик ҳам эви билан-да ўртоқ Умиров.

Сиз шуни унутманг: шу тахлитда қўйнингизни пуч ёнғоққа тўлдириб юраверсангиз, кузга борганда бош қашлаб қолишингиз, гектаридан 28 центнердан ҳосил топшираман деб берган ваъдангизни бажара олмасдан кўпчиликдан уялиб қолишингиз мумкин.

Б. КЕНЖАЕВ,
Сирдарё районидаги Ворошилов номли колхоз.

„Ўгай“ ғўзалар

Ўрта Чирчиқ районидаги Ленин номли колхоз аъзолари эрта кўкламда пахта майдонларини янги ерлар ҳисобига кенгайтириш учун курашиб, 30 гектар ерни пахтазорга айлантирдилар. Шундан 2 гектари Т. Рўзибоев бошлиқ 5-бригадага ҳам биркитиб берилди. Колхоз правлениеси, гўё шу билан иш тугагандек, бу ердаги ишдан хабар олмай қўйди.

Шу кунларда бу майдонларда ғўзанинг ўсиши ва ҳосил тўплаши жуда кечикмоқда. Айниқса Т. Рўзибоев бошлиқ бригададаги ғўзаларнинг аҳволи ачинарли. Ғўзалар бегона ўтлар орасида қисилиб ётибди.

Умуман ўртоқ Т. Рўзибоев йўл бўйлари, колхоз ва район раҳбарларининг кўзи тушадиган майдонлардаги ғўзаларни парвариш қилади-ю, аммо ичкаридаги ғўзаларга эътиборсизлик билан қарайди.

Боқимсиз ғўзалар кўзи тўрт бўлиб
Бригадир йўлини кутар эрта-кеч,
Аммо на бригадир, раис, агроном,
Уларнинг ҳолидан хабар олмас ҳеч.

Айрим участкаларда парваришсиз, ўз ҳолига ташлаб қўйилган ғўзаларни колхознинг 10-бригадасида ҳам учратиш мумкин. Бу бригадада 7 гектардан ортиқроқ майдондаги ғўзалар ўсишдан қолган ва ҳосил тўплаши кечикаётир.

Колхоз раҳбарлари айрим участкалардаги ғўзаларга мана шундай «ўгай» муносабатда бўлувчи бригада бошлиқлари билан «гаплашиб» қўйишлари керак.

Ф. УБАЙДУЛЛА.

Мўл ҳосил учун курашмоқдалар

Бекобод районидаги 2-«Далварзин» совхозининг ишчилари партиямиз Марказий Комитети июнь Пленуми қароридан илҳомланиб, пахтадан мўл ҳосил етиштириш учун ғайратга-ғайрат қўшиб ишламоқдалар.

Совхозда 1-бўлимнинг ўртоқ Кенжаев бошлиқ бригада ишчилари 72 гектар ернинг ҳар гектаридан 35 центнердан, Абдуллаев бошлиқ бригада коллективи 86 гектар майдоннинг ҳар гектаридан 34 центнердан ҳосил етиштириш ҳақидаги ваъдаларини амалий иш билан мустаҳкамлаётирлар. Бу бригадаларнинг ғўзалари қондириб суғорилмоқда, ер етилиши билан культивация қилиниб, сифатли чопилаётир. Ўртоқ Қодиров бошлиқ бригада ишчилари ғўза парваришида олдинда бормоқдалар.

Хайитбоев, Ўсарқулов, Турдиев сингари механизаторлар, Йўлдошев, Суюнов, Мавлонов, Олтмишев ва Раҳимов каби тажрибакор сувчилар фидокорона меҳнат қилиб, мўл ҳосил етиштиришга муносиб ҳисса қўшмоқдалар.

Қишлоқ хўжалик зараркунандаларига қарши кураш ҳам яхши йўлга қўйилган. Ўргимчакканага қарши ОДН ва қўл аппаратлари билан дори сепилиб, ҳосилнинг ашаддий душмани қириб ташланди.

З. РЎЗИЕВ.

Ғўза парвариши кучайтирилмоқда

Бўка районидаги «Ленин йўли» колхозининг 6, 7 ва айниқса 8-бригадаларида ғўза парвариши намунали йўлга қўйилган. Ғўзани квадрат-уялаб ўстираётган бу бригадалар механизациядан унумли фойдаланаётир. Ғўза узунасига ва кўндалангига культивация қилинмоқда.

Коммунист ўртоқ Сиддиқ Бердиев бошлиқ бригадага биркитилган И. Турғунбоев ва Ж. Рамазонов сингари универсалчилар июль ойида ғўзани камида икки марта трактор культивациясидан чиқаришга аҳд қилганлар. Шу кунларда бу моҳир механизаторлар ўз универсалларининг унумли ишлашини таъминлаб, ғўза парваришини кучайтираётирлар.

Бригада аъзолари ҳозирги кунда ғўзани кечаю-кундуз қондириб суғоришга алоҳида эътибор бермоқдалар. Бригада бошлиғи ўртоқ Бердиевнинг ўзи тажрибали сувчи. Шунинг учун бу ишга унинг ўзи раҳбарлик қилмоқда. А. Самадов, С. Рамазонов, Р. Аҳмедов сингари ўртоқлар бу соҳада ташаббус кўрсатиб ишлаётирлар.

Колхозчилар ва механизаторлар ўзлари қилган фидокорона меҳнатнинг дастлабки нишоналарини кўриб қувонмоқдалар: ҳар тупда 3-4 тадан бўлиқ кўсак, кўплаб шона ва гул бор.

Шунингдек, С. Ниёзқулов, Б. Ҳожимуродов ўртоқлар бошлиқ бригадаларда ҳам ғўзанинг ҳосил шохлари тобора кўпайиб, шоналар гулга, гул эса кўсакка айлантирилаётир. Бу бригадаларда қилинган яхши ишлардан яна бири, тунги суғоришни кузатиб бориш учун комсомоллардан иборат назорат постлари ташкил қилингандир. Шу кунларда бундай назорат постлари колхознинг ҳамма бригадаларида мунтазам ишлаб турибди. Бу тадбир суғориш сифатини яхшилаш ва сувдан унумли фойдаланишга катта ёрдам бераётир.

Арслон УМАРОВ.

ТУРЛИ КАСБ ЭГАЛАРИ

Ҳурматли ўқитувчи

Бекобод маҳалласи Пискент районининг энг кўркам, маданиятли, токзор, мевазор жойларидан. Унинг узуми райондагина эмас, Тошкентда, Ленинободда ҳам машҳурдир.

Шу маҳаллада кекса ўқитувчи Ғулом Акбаров туғилиб ўсди, ўқиди ва ҳозир хизмат қилаётир. У ўз ишининг устаси. Уни ҳамма тажрибали, ташкилотчи ўқитувчи ва актив жамоатчи сифатида танийди.

Бу ҳурматли ўқитувчини Ҳамза номидаги ўрта мактабда учратдик. Новча, сочларига оқ оралаган, анча ёшга кириб қолган бўлса ҳам, доимо ҳаракатчан, меҳнатсевар ва дилкаш, маориф ишига берилган, камтар Ғулом Акбаров ўзининг бутун билими, куч-қуввати, ғайрат-шижоатини ўз туғилган қишлоғининг гуллаб-яшнаши, меҳнаткашларнинг фарзандларини билимдон, маданиятли қилиб тарбиялаш ишига сарфлаб келмоқда.

Ғулом Акбаров ўқитувчилар билан тез-тез учрашиб, уларга қимматли маслаҳатлар беради, ўқитиш усули, программани бажаришдаги тажрибалари билан ўртоқлашади. Бу соҳада айниқса ёш ўқитувчилар кўп нарса ўрганадилар.

Ғулом Акбаров ишлаётган Ҳамза номидаги ўрта мактабда таълим-тарбия, болаларда меҳнат кўникмалари ҳосил қилиш ишлари яхши йўлга қўйилган. Директор ва ўқитувчилар болалар билан бирга коллектив хўжаликда меҳнат қиладилар, ота-оналарнинг юмушларига, колхоз ишига қатнашадилар.

Шу кунларда мактаб боғига кирган ҳар қандай одам, ҳалол меҳнат самарасини кўриб қувонади. Олма, узум, олча, ўрик, беҳи каби мевалар ва ҳар хил гуллар мактаб боғини яшнатиб юборган. Мактаб боғидан колхозчилар ҳам кўчат оладилар.

Ғулом Акбаров 25 йилдан бери ёш авлодни Ватанга муҳаббат руҳида тарбиялаб келмоқда. Шу билан бирга у матбуотда ҳам актив қатнашади. Матбуот орқали бой тажрибасини ўртоқлашади, район советининг депутати сифатида меҳнаткашларнинг талабларини қондиришда яқиндан ёрдам беради.

Акбаров Пискент қишлоқ советидаги интеллигенция ёрдами билан районда оммавий-сиёсий ва тарбиявий ишларни кучайтиришда актив қатнашмоқда. У лекторлар группасига раҳбарлик қилиб, клуб, қироатхона ва чойхоналарда лекциялар ўқимоқда, суҳбатлар уюштирмоқда.

Ўртоқ Акбаров директорлик қилаётган мактаб юзлаб совет ёшларини тарбиялаб чиқарди, улар шу кунларда тракторчи, сут соғувчи, ферма мудири, колхоз раиси, ҳисобчи, врач, ўқитувчи, агроном бўлиб ишламоқдалар, Совет Армияси сафида хизмат қилмоқдалар. Уларнинг ҳаммаси республикада хизмат кўрсатган ўқитувчи Ғулом Акбаровдан ниҳоятда миннатдордирлар.

М. ГАБИДУЛЛИН.

Кекса олимнинг юбилейи

Яқинда студент-ёшлар, ўқитувчилар ҳамда республикамиздаги атоқли олимлар институтнинг кенг мажлислар залига тўпландилар. Булар кекса олим, Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган фан ва техника арбоби, география фанлари доктори, профессор Лев Александрович Молчановнинг туғилганига 80, илмий ва педагогик фаолиятига 55 йил тўлишини нишонлаш учун йиғилганлар.

Кечани Қишлоқ хўжалик институтининг директори ўртоқ О. Мирзаев очиб, юбилярни институт ўқитувчилари, студентлари номидан қизғин табриклайди.

Шундан сўнг минбарга юбиляр Л. А. Молчанов чиқади. У совет замонасида олимларга қилинаётган катта ғамхўрлик, ўзининг илмий фаолияти ҳақида сўзлади.

Л. А. Молчанов 1878 йилда туғилиб, ёшлик йиллардан табиатнинг турли ҳодисаларига қизиқади. У Москва Давлат университети физика-математика факультетининг табиёт бўлимини муваффақиятли тугатгач, педагогик фаолиятни бошлайди. Шу билан бирга, у тинмай илмий-текшириш ишларини олиб боради.

Л. А. Молчанов 1921 йилда Ленин йўлланмаси билан Тошкентга келади. Энди Молчанов Тошкентда ўзбек мутахассисларни етиштиришга алоҳида эътибор беради. 1931 йилга қадар САГУ да, сўнгра Қишлоқ хўжалик институтида ҳозиргача дарс бериб келмоқда. Ўртоқ Молчанов энг севимли ўқитувчилардан биридир. Унинг мазмунли ва бой лекцияларини студентлар мароқ билан тинглайдилар.

Кекса олим Молчанов жуда муҳим илмий экспедицияларда қатнашди. Шу билан бирга у ўзбек олимларини тарбиялаб етиштиришга муносиб ҳисса қўшди. Профессор Олманиёзов, доцент Ғ. Иброҳимов, қишлоқ хўжалик фанлари кандидати С. Алимуҳамедов, илмий ходим Х. Қодиров каби ўнлаб мутахассислар Лев Александровичдан кўп нарса ўргандилар.

Л. А. Молчановнинг илмий ишларини ҳукуматимиз юксак баҳолаб, уни Ленин ордени, Меҳнат Қизил Байроқ ордени ва бир неча медаль билан тақдирлаган.

Тантанали юбилей кечасида биология фанлари доктори, профессор Е. Н. Михайлов, академик Крижевский, институт агрономия факультетининг декани Ғ. Иброҳимов, академик М. Каримов ўртоқлар юбилярни қизғин табриклаб, унга узоқ умр, ижодий муваффақият тиладилар.

Кеча охирида Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалик министрининг ўринбосари ўртоқ Исамуҳамедов кекса олим Л. А. Молчановга қишлоқ хўжалигини ривожлантириш ва ўзбек мутахассислари етиштириб чиқаришдаги хизмати учун министрлик номидан ташаккур билдирди. Юбиляр адресига келган 30 дан ортиқ табрик телеграммалари ўқиб эшиттирилди.

А. САЙДАМИНОВ,
Б. АЗИЗОВ.

Сатирик газетанинг ёрдами билан

Бир неча ойдан бери 4-«Боёвут» совхозида «Муштум совхозда» сатирик деворий газетаси чиқиб турибди. Газета совхоз ҳаётини кенг ёритиб, ишдаги хато ва камчиликларни сатирик хабарлар, карикатуралар орқали қаттиқ танқид қилмоқда.

Газетанинг хабарлари қизиқарли ва мазмундор бўлгани учун ҳам ишчилар уни севиб ўқийдилар, хат-хабарлари билан актив қатнашадилар. Газетанинг ҳар сони 10 нусхада чиқарилиб, совхознинг ҳамма бўлимига тарқатилади ва кўринарли жойга осиб қўйилади.

Газетада рабкооп раиси Иброҳим Юсуповнинг ишидаги талайгина камчиликлар юз-хотирсиз фош қилинди. Савдо ходимларига маданий хизмат ёмон аҳволдалиги конкрет мисолларда кўрсатилди.

Алоқа бўлимининг ходими Биценко, бош инженер Юрков, гидротехник Абдуллаев, ветеринария врачи Белов, зоотехник Ҳусанхўжаев ўртоқларнинг ишидаги камчиликлар ҳам кескин танқид остига олинган эди. Бу яхши натижа берди. Партия ташкилоти деворий газетанинг танқидларини қўллаб-қувватлади ва юқоридаги ўртоқлар огоҳлантирилди. Рабкооп раиси Иброҳим Юсуповнинг ҳатти-ҳаракатлари алоҳида муҳокама қилиниб, у ўз вазифасидан бўшатилди ва партия сафидан чиқарилди.

Газетада совхознинг 2, 4-бўлимларидаги бригадаларда ғўза парваришига етарли эътибор берилмаётганлиги кўрсатилиб, ишчиларнинг диққати ғўза қатор ораларини сифатли ишлашга жалб этилди.

«Муштум совхозда» газетаси ишдаги камчиликларни тугатишда ўткир қурол бўлиб хизмат қилмоқда.

Й. БОБОЕВ.

«ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ» МАТЕРИАЛЛАРИ ИЗИДАН

„Хўрандалар ранжимасин“

Газетамизнинг шу йил 15 июнь сонида юқоридаги сарлавҳа билан чиққан материалда Фрунзе районидаги ошхоналар трестига қарашли 17- ошхонада овқатларнинг хилма-хил эмаслиги ва сифатининг пастлиги ҳамда у ерда тартибсизликлар бўлиб туриши кўрсатилган эди.

Фрунзе район ошхоналар тресті директорининг ўринбосари ўртоқ Абдуллаевнинг редакциямизга хабар қилишича текширишда газетада кўрсатилган фактлар тасдиқланган. Ошхонада тартиб ўрнатилмагани, кўп вақт тайёрланган таомлар мазасиз бўлгани учун ўртоқ Березовский ошхона мудири вазифасидан бўшатилган ҳамда ошхонада тартиб ўрнатилиб, овқатларнинг хили кўпайтирилган, сифати анча яхшиланган. Ошхонада сомса ёпиш ва пирожки пишириш ташкил этилган. Шунингдек хўрандаларнинг талаби ҳисобга олиниб чойхона очилган.

БОСИЛМАГАН ХАБАРЛАР ИЗИДАН

Поселка обод қилинмоқда

Верхне-волинск районидаги «Социализм» совхозининг бир группа ишчилари редакцияга хат ёзиб, унда район марказидан совхознинг 2-бўлимидаги поселкага борадиган йўлнинг ёзда чанг, қишда лой ва батқоқ бўлиб кетиши, мавжуд электр станциянинг ишламай бекор турганлиги, шунингдек кино ҳамда концерт аҳён-аҳёнда бўлишини кўрсатган эдилар.

Редакция текшириш ва ёрдам бериш учун хатни район ижроия комитетига юборган эди. Верхне-волинск район ижроия комитетининг раиси ўртоқ Расулевнинг редакциямизга хабар қилишича, текширишда хатда кўрсатилган фактлар тўла тасдиқланган. Район ижроия комитети посёлкани электрлаштиришни совхоз маъмуриятига юклаган. Поселка аҳолиси ўртасида маданий хизматни яхшилаш район маданият бўлимига топширилган. Совхознинг 2-бўлими билан район маркази ўртасидаги йўлга қум-шағал тўкилиб, текислашга киришилган.

Америка ва инглиз қўшинлари Ливан ва Иорданиядан тезда олиб чиқиб кетилсин!

БИРЛАШГАН АРАБ РЕСПУБЛИКАСИ ЖАМОАТЧИЛИГИ Н. С. ХРУШЧЕВНИНГ МАКТУБИНИ ТАБРИКЛАМОҚДА

ҚОҲИРА, 20 июль. (ТАСС). СССР Министрлар Совети Раиси Н. С. Хрушчевнинг Яқин ва Ўрта Шарқдаги қуролли конфликтни тўхтатиш учун шошилинч чоралар кўриш тўғрисида Қўшма Штатлар, Англия, Франция, Ҳиндистон ҳукуматлари бошлиқларига юборган мактуби Бирлашган Араб Республикасида зўр эътибор ва қизиқиш билан кутиб олинди. Араб жамоатчилиги Совет Иттифоқининг Яқин ва Ўрта Шарқда тинчликни тиклаш ва хавфсизликни таъминлаш йўлидаги янги ташаббусини табрикламоқда. Қоҳирада чиқадиган ҳамма газеталар Н. С. Хрушчевнинг мактублари тўғрисидаги ахборотни биринчи саҳифаларида босиб чиқариб, катта сарлавҳаларда: Совет Иттифоқи рўй берган кризисни бартараф қилиш учун юксак доирада дарҳол кенгаш ўтказишни таклиф этмоқда, деб уқтириб ёзмоқдалар. Шу билан-бирга бундай кенгашнинг чақирилиши кечиктириб бўлмайдиган иш дир ва у истаган жойда ўтказилиши мумкин.

«Ашшаоб» газетаси бундай деб ёзади: «Н. С. Хрушчев Ўрта Шарқда вужудга келган қуролли конфликтга хотима бериш учун Бирлашган Миллатлар Ташкилоти бош секретарининг иштироки билан Қўшма Штатлар, Англия, Франция ва Ҳиндистон ҳукуматлари бошлиқларининг учрашувини шошилинч суратда ўтказишга даъват этмоқда. Бундай кенгашни ўтказиш ҳозирги вақтда энг оқилона иш бўлур эди».

«Алаҳром» газетаси Ўрта Шарқдаги ҳозирги аҳвол Ўрта Шарқдаги кризисни муҳокама қилиш учун юксак доирада дарҳол кенгаш чақирилишини талаб этмоқда, деб таъкидлайди. Ливан ва Иорданиянинг оккупация қилинганлиги тинчлик иши учун хавфли оқибатларга олиб келиши мумкин. Н. С. Хрушчев, оккупация қонуний деб ҳисобланиши мумкин эмас, бу оккупация ўз мамлакатларида ҳеч қандай ҳокимиятга эга бўлмаган кишиларнинг илтимоси баҳонаси билан амалга оширилган, деди.

ПРЕЗИДЕНТ НОСИРНИНГ ДАМАШҚДА АЙТГАНЛАРИ

ҚОҲИРА, 19 июль. (ТАСС). Қоҳирадаги радионинг берган хабарида айтилишича, Бирлашган Араб Республикасининг президенти Жамол Абдил Носир кеча Дамашқдаги кўп кишилик митингда нутқ сўзлаган.

Носир ўзининг ватандошларига мурожаат қилиб, ҳозирги вақтда араб миллати ғалабадан-ғалабага бораётир, деди. Араб халқи зафар байроғини кўтариб чиқди ва озодлик машъалини ёқди. У озодликка, мустақилликка ва суверенитетга эришди.

Ироқ халқи, деди Носир, империализмга ва унинг ёрдамчиларига ҳамиша қаршилик кўрсатиб келди, ўлимдан ва маҳрумликлардан қайтмади, лекин курашдан чекингани йўқ. Ҳозир у бутун араб миллати билан биргаликда озодлик машъалини кўтарди.

Сизлар Мисрдаги қардошларингиз озодлик учун курашиб, натижада ғалаба қозонганликларини кўрдингиз. Ҳозир сизлар Ироқдаги қардошларингиз ўз озодлиги учун курашиб, Бағдодда ғалаба байроғини баланд кўтарганлигини кўриб турибсиз. Ҳозирги вақтда Уммондаги ва Байрутдаги қардошларимиз ўз курашини давом эттирмоқда, шуни яхши биламизки, араблар ватанининг бошқа ҳамма шаҳарларида ҳам ғалаба ва озодлик байроқлари кўтарилади.

Ҳозир биз Қўшма Штатлар Ливанни, Англия эса Иорданияни оккупация қилаётганлигини кўриб турибмиз. Бир вақтлар французлар Дамашқни, инглизлар эса Уммон, Бағдод, ва Қоҳирани оккупация қилиб олган эдилар. Ҳозирги вақтда бу ҳол яна такрорланмоқда. Империалистлар, деди Носир, Ливан ва Иордания территорияларини оккупация қилганликларини оқламоқ учун бизни шу мамлакатларнинг ички ишларига аралашди деб айбламоқдалар. Улар бизга дўқ қилмоқдалар, лекин биз кутилмаган ҳолатларнинг ҳаммасини шай бўлиб кутиб оламиз.

Пировардида Носир, араб сиёсати Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг Уставини ва принципларини ҳамда Бандунг конференциясининг принципларини ҳурматлашга асосланмоқда, деди.

ИОРДАНИЯ БИРЛАШГАН АРАБ РЕСПУБЛИКАСИ БИЛАН ДИПЛОМАТИК МУНОСАБАТЛАРИНИ УЗДИ

НЬЮ-ЙОРК, 20 июль. (ТАСС). Ассошиэйтед Пресс агентлиги мухбирининг Уммондан хабар беришича, бугун Иордания маъмурлари Бирлашган Араб Республикаси билан дипломатик муносабатларни узганлар.

Н. С. ХРУШЧЕВНИНГ МАКТУБИГА ҲИНДИСТОН БОШ МИНИСТРИ НЕРУНИНГ ЖАВОБИ

ДЕҲЛИ, 21 июль. (ТАСС). СССР Министрлар Советининг Раиси Н. С. Хрушчевнинг мактубига Ҳиндистон Бош Министри Нерунинг жавоби кеча бу ерда эълон қилинди.

Ҳиндистон Бош Министрининг жавобида, жумладан, бундай дейилади: **«Давлатлар бошлиқларининг Сиз таклиф этган кенгашида қатнашиш учун Ҳиндистонни лутфан таклиф қилганлигингиз учун Сиздан миннатдорман. Бундай кенгашни ўтказиш тўғрисида бамаслаҳат бир фикрга келинса, уни ўтказиш учун мувофиқ жой ва яқин фурсатни белгилаш қийин бўлмаслиги керак.**

Тинчлик мақсадларида талаб этилган тақдирда, бунинг учун ўз хизматимизни шодлик билан тақдим этамиз».

Н. С. Хрушчевнинг президент Эйзенхауэрга юборган мактуби тўғрисида АҚШда баён этилган фикрлар

НЬЮ-ЙОРК, 20 июль. (ТАСС). Ассошиэйтед Пресс агентлигининг Вашингтондан хабар беришича, Оқ уйнинг матбуот масалалари бўйича секретари Хэгерти Н. С. Хрушчевнинг юксак доирада кенгаш чақириш таклифи ҳақидаги хабарларни президент Эйзенхауэр давлат секретари Даллес билан бирга муҳокама қилди, лекин расмий нота олинмасдан ва ўрганилмасдан туриб ҳеч қандай шарҳлар берилмайди, деб айтган.

Агентликнинг билдиришича, БМТ бош секретари Хаммаршельд ҳам Н. С. Хрушчевнинг таклифини шарҳлашдан бош тортган.

ВАШИНГТОН, 20 июль. (ТАСС). Давлат департаменти эълон қилган баёнотда айтиладики, АҚШ ҳукумати Н. С. Хрушчевнинг президент Д. Эйзенхауэрга юборган мактубини расмий равишда олганидан кейин, «бу мактуб тезлик билан қараб чиқилади». Давлат департаменти мактуб тексти билан Москва радиосининг эшиттириши орқалигина танишганлигини важ қилиб, уни шарҳлашдан бош тортди.

НЬЮ-ЙОРК, 20 июль. (ТАСС). Сенатнинг Ўрта Шарқ ишлари билан шуғулланувчи кичик комиссияси раиси сенатор Хэмфри (Миннесота штатидан, демократ) матбуот учун берган баёнотида бундай деди: «Юксак доирада дарҳол музокаралар ўтказилиши лозим... Лекин гап бу кенгашнинг ким томонидан уюштирилиши лозимлигидадир. Мен БМТни таклиф қиламан».

Вакиллар палатасининг аъзоси Виктор Анфузо (Нью-Йорк штатидан, демократ) президент Эйзенхауэрга телеграмма юбориб, Н. С. Хрушчевнинг юксак доирада кенгаш ўтказиш тўғрисидаги таклифига дарҳол розилик бериш зарур, деган фикрни билдирди.

Бирлашган Араб Республикаси билан Ироқ Республикаси ўртасида битим тузилди

ҚОҲИРА, 20 июль. (ТАСС). МЕН агентлигининг Дамашқдан хабар беришича, кеча Бирлашган Араб Республикаси ва Ироқ Республикасининг ҳукумат делегациялари ўртасида учрашув бўлган. Ироқ делегациясига бош министр ўринбосари Абдил Салом Ориф, Бирлашган Араб Республикаси делегациясига президент Носир бошчилик қилган. Бўлиб ўтган музокаралар натижасида Бирлашган Араб Республикаси билан Ироқ Республикаси ўртасида қуйидаги битим тузилган:

«1) Ҳар иккала томон иккала мамлакат ўртасидаги мажбуриятлар ва битимларни, ва аввало Араб мамлакатлари иттифоқи уставини ва араб давлатларининг коллектив хавфсизлиги пактини таъкидлайдилар.

2) Иккала томон иккала ҳукуматнинг халқаро аҳвол масалалари юзасидан улар ўртасидаги маҳкам алоқалар тўғрисидаги декларацияларини, шунингдек уларнинг бу мамлакатларга қарши ёки бу мамлакатлардан бирортасига қарши қилинадиган ҳар қандай агрессияга биргаликда қарши чиқишга ҳамда шу муносабат билан дарҳол зарур амалий чоралар кўришга қатъий бел боғланганликларини таъкидлайдилар.

3) Ҳар иккала мамлакатнинг ҳуқуқларини таъминлаш мақсадида халқаро масалаларда тўла ҳамкорлик қилиш ҳамда БМТ Уставини қўллаб-қувватлашда ва Ўрта Шарқда ҳамда бутун дунёда тинчликни мустаҳкамлашда актив қатнашиш.

4) Иккала мамлакат ўртасида иқтисодий ва маданий алоқаларни ривожлантириш мақсадида шошилинч амалий чоралар кўриш.

5) Иккала мамлакатнинг ҳар қайсисини қизиқтираётган ҳамма масалалар юзасидан ўзаро доимий алоқа қилиб ва маслаҳатлашиб туриш».

Битимни Бирлашган Араб Республикаси номидан президент Носир, Ироқ Республикаси номидан бош министр ўринбосари Абдил Салом Ориф имзоладилар.

СТОКГОЛЬМ КОНГРЕССИДА

СТОКГОЛЬМ, 21 июль. **(ТАСС махсус мухбири).** Қуролсизланиш ва халқаро ҳамкорлик Жаҳон конгресси кеча ўз ишини давом эттирди. Ялпи мажлислар билан бир қаторда комиссиялар ҳам иш олиб бориб, делегатлар томонидан киритилган таклифларни умумлаштирдилар.

Халқларнинг вакиллари конгресс минбарига бирин-кетин чиқиб, АҚШ ва Англиянинг Яқин ва Ўрта Шарқдаги интервенциясини ғазаб билан қораламоқдалар ҳамда халқларнинг бирлашган куч-ғайрати билан Америка ва Англиянинг бу авантюрасига хотима берилади, деб ишонч билдирмоқдалар. Конгресс делегатлари АҚШ ва Англиянинг агрессив ҳаракатларига қарши норозилик юзасидан кўп мамлакатларда ўтказилаётган оммавий митинглар ва намойишларга бирдамлик билдирмоқдалар.

Конгресс қатнашчилари СССР Министрлар Совети Раиси Н. С. Хрушчевнинг АҚШ, Англия, Франция ва Ҳиндистон ҳукуматлари бошлиқларига юборган мактублари тўғрисидаги хабарни зўр эътибор билан кутиб олдилар. Конгресс делегатлари, кузатувчилари ва меҳмонлари ғарбий герман профессори Ивандниинг Н. С. Хрушчевнинг Яқин Шарқ проблемаларини бартараф қилиш учун ҳукуматлар бошлиқлари кенгашини чақириш тўғрисидаги таклифи қабул қилиниши лозим, чунки у тинчликни мустаҳкамлашга ёрдам беради, деган сўзларини гулдурос қарсаклар билан кутиб олдилар.

Араб мамлакатларининг вакиллари ўзларининг эркин нутқларида Яқин Шарқ халқларининг чет эл зулми натижасида қандай азоб чекаётганликлари тўғрисида гапирдилар.

Кеча конгрессда Канада, Болгария, Бирма, Венгрия, Корея Халқ Демократик Республикаси, Куба, Покистон, Цейлон, Янги Зеландия делегатлари ва кузатувчилари, бир қанча халқаро ташкилотларнинг вакиллари ҳам сўзладилар.

Конгресс делегатлари БМТга мурожаат текстини якдиллик билан қабул қилдилар. Бу мурожаатда, жумладан, бундай дейилади: хавфсизлиги ва суверенитети таҳдид остида қолган Яқин Шарқ мамлакатларининг халқлари, шунингдек умумий уруш хавфи остида қолган бутун жаҳон халқлари тинчликни ҳимоя қилиш мақсадида тузилган Бирлашган Миллатлар Ташкилотига мурожаат қиладилар.

Халқларнинг қуролсизланиш ва халқаро ҳамкорликка бағишлаб Стокгольмда тўпланган конгресси шу фожиали кунларда агрессия ва янги уруш чиқиши хавфи туғдираётган ҳаяжонли туйғуларни изҳор қилади. У Бирлашган Миллатлар Ташкилотига тантанали равишда мурожаат қилади. Конгресс интервентлар қўшинларининг Яқин Шарқ мамлакатларидан дарҳол олиб чиқиб кетилишини, Бирлашган Миллатлар Ташкилоти Бош Ассамблеясининг чақирилишини ҳамда Уставда кўзда тутилган тинч процедурага қайтишни талаб қилади.

Покистоннинг атоқли арбоби Англия-Америка интервенциясини қораламоқда

КАРАЧИ, 19 июль. (ТАСС). «Доон» газетасининг бугун берган хабарида айтилишича, Покистон мусулмонлар иттифоқи партиясининг раиси Абдилқаюмхон кеча Карачида бўлган оммавий митингда сўзлаган нутқида Америка қўшинларининг Ливанга ва инглиз парашютчи қисмларининг Иорданияга туширилганлигини қоралаб, Покистон ҳукуматини Яқин Шарқ мамлакатларининг ички ишларига аралашмаслик сиёсатини ўтказишга даъват қилган.

«Ер юзидаги ҳеч қандай куч, — деган Покистон мусулмонлар иттифоқи партиясининг раиси, — араб миллатчилиги ҳаракатининг ўсиб бораётганлигини тўхтата олмайди ва шу мамлакатларда мустабид ҳукмронларни ҳокимият тепасида сақлаб қололмайди».

Пекинда жуда катта норозилик намойиши

ПЕКИН, 19 июль. (ТАСС). АҚШ ва Англия ҳукуматларининг Ғарбий Осиёда бошланган ҳарбий авантюрасига қарши ғазабланиш ва норозилик тўлқини Хитойда кенгайиб бормоқда.

Бутун республикада 4 кундан бери оммавий норозилик митинглари ўтказилмоқда. Англиянинг Пекиндаги дипломатик ваколатхонаси биноси олдида пешиндан бошланган намойиш бугун кечаси билан давом қилди. Намойишчилар Америка ва Англия қўшинларини Яқин Шарқдан дарҳол олиб чиқиб кетишни талаб қилдилар. Намойиш давом қилмоқда. Бу намойишга яна юз минглаб пекинликлар қўшилмоқда.

Хитой матбуоти АҚШ ва Англиянинг агрессив ҳаракатларини ғазабланиб қораламоқда, Араб Шарқининг курашаётган халқларини қўллаб-қувватлаймиз деган фикрни билдирмоқда.

АМЕРИКА ҚЎШИНЛАРИ ГЕРМАНИЯ ФЕДЕРАТИВ РЕСПУБЛИКАСИДАН ЯҚИН ШАРҚҚА ЮБОРИЛМОҚДА

БОНН, 19 июль. (ТАСС). «Парламентариш-политишер пресседиенст» бюллетени хабар беради: Америка қўмондонлиги ўз қўшинларини Германия Федератив Республикасидан Яқин Шарққа юборишга тайёргарлик кўрмоқда. АҚШнинг 8-пиёда қўшинлар дивизияси жанговар тайёр ҳолга келтириб қўйилди. АҚШнинг муътабар доиралари, деб ёзади бюллетень, 24-дивизиянинг бутун состави (Аугсбург районида) самолётларда Туркияга ва Яқин Шарққа юборилиш учун жанговар тайёр ҳолга келтирилганлигини таъкидлаганлар. Шу вақтгача, деб ёзади бюллетень, — Американинг 16 минг кишидан иборат қўшинлари Германия Федератив Республикасидан Туркияга юборилди.

Сўнгра бюллетенда айтилишича, «Америка қўшинлари Қайзерслаутеридан самолётлар билан Италиядаги Неаполь шаҳри ёнида бўлган «Каподикино» аэродромига юборилди. Бу аэродром Ғарбий Германиядан Яқин Шарққа самолётларда юборилаётган ҳарбий кучлар учун асосий база қилиб олинган».

АНГЛИЯ ҚЎШИНЛАРИ ЛИВИЯГА ТУШИШ ҲАҚИДА БУЙРУҚ ОЛДИЛАР

ЛОНДОН, 19 июль. (ТАСС). Англия мудофаа министрлигининг хабар беришича, Англия денгиз пиёда қўшинларининг десантчи отряди «Бермуда» крейсеридан ва Англия ҳарбий денгиз флотининг бошқа корабларидан Тобрукка (Ливия) тушиш тўғрисида буйруқ олганлар.

Министрликнинг баёнотида «Ўрта Шарқда аҳвол ташвишли бўлганлиги сабабли Ливиядаги инглиз қисмларининг сонини кўпайтиришга қарор қилинди», деб кўрсатилади.

ЛИВАНДАГИ АҲВОЛГА ДОИР

БАЙРУТ, 20 июль. (ТАСС). Кеча Байрутда қўзғолончилар билан ҳукумат қўшинлари ўртасида қуролли тўқнашувлар бўлиб турди. Шаҳар марказида кучли отишма бошланиб кетди. Ливан ҳукуматининг биноси қаттиқ ўққа тутилди.

«Аннаҳор» газетасининг хабар беришича, Байрут шаҳар турмаси районида қўзғолончилар билан ҳукумат қўшинлари ўртасида шиддатли жанг ва отишма бўлганлиги натижасида кўпгина маҳбуслар турмадан қочишга муваффақ бўлганлар.

«Алжарида» газетасининг маълумотларига кўра, Шимолий Ливаннинг тоғли районида ҳам қўзғолончилар билан ҳукумат қўшинлари ўртасида қуролли тўқнашувлар рўй берган. Матбуотнинг хабар беришича, Шуф районида қўзғолончилар ҳужумга ўтиб, бир неча қишлоқни ишғол қилганлар.

* * *

БАЙРУТ, 20 июль. (ТАСС). «Алжарида» газетасининг ёзишича, Ливанга туширилган америкалик солдатларнинг сони 19 июлдаги маълумотларга кўра, 8 минг кишига етган. Бу қўшинлар ўртасида, деб кўрсатади газета, 1.700 парашютчи бор.

АҚШ ҳарбий қўмондонлигининг Ливандаги вакили хабар беришича, кеча Байрут аэродромига 58 марта транспорт самолётлари қўнган. Бу самолётларда Ливанга америкалик қўшинлар ва қурол-яроғ етказиб берилган.

Американинг реактив қирувчи самолётларидан тортиб вертолетларга қадар ҳамма типдаги самолётлари ҳаво масофасини ўзлаштириш ва мамлакатнинг рельефини ўрганиш мақсадида Ливан территорияси устида узлуксиз учмоқдалар.

Суратларда: 1. Мусобақада ғолиб чиққан Ўзбекистон хотин-қизлар командаси. 2. Мусобақанинг энг ёш қатнашчиси 1-разрядлик спортчи Оксана Подлинева машқ қилмоқда.

В. Панов фотолари.

КАСАБЛАНКА ШАҲРИДА (МАРОКАШ) ЁНҒИНДАН ЗАРАР КЎРГАН АҲОЛИГА ЁРДАМ

Яқинда Касабланка шаҳрида катта ёнғин бўлди. Бу ёнғин шаҳарнинг асосан меҳнаткашлар яшайдиган деярлик бутун бир районини кул қилиб юборди.

Шу район аҳолисининг кўпчилиги уйсиз-жойсиз бўлиб қолди. Ёнғин вақтида бир неча киши ҳалок бўлди ва жароҳатланди.

Касабланка шаҳри меҳнаткашлари бошига тушган шу кулфат муносабати билан Бутуниттифоқ касаба союзлари Марказий совети ёнғиндан зарар кўрганларга ёрдам учун Марокаш Меҳнат союзига бир миллион эллик минг франк пул ва қуйидаги мазмунда телеграмма юборди:

Марокаш Меҳнат союзига

Бутуниттифоқ касаба союзлари Марказий совети Касабланка шаҳрининг ёнғиндан зарар кўрган ва уй-жойсиз бўлиб қолган меҳнаткашларига ва аҳолисига Совет Иттифоқи ишчилари ва хизматчилари номидан хайрихоҳлик билдиради.

ВЦСПС зарар кўрганларга ёрдам учун сизларга бир миллион эллик минг франк пул юборади.

Қардошлик саломи билан
ВЦСПС раиси **В. Гришин.**

МЕҲНАТКАШ ЁШЛАРНИНГ ЖАҲОН КАСАБА СОЮЗ КОНФЕРЕНЦИЯСИ ТАМОМ БЎЛДИ

ПРАГА, 20 июль. (ТАСС). Чехословакия телеграф агентлигининг хабар беришича, кеча бу ерда меҳнаткаш ёшларнинг Жаҳон касаба союз конференцияси ўз ишини тамомлади. Конференция қуйидаги ҳужжатларни қабул қилди:

1. Бутун дунёдаги меҳнаткаш ёшларга мурожаат. 2. Меҳнаткаш ёшларнинг талаблари хартияси. 3. Америка Қўшма Штатларидаги эркак ва хотин-қиз меҳнаткаш ёшларга мурожаат. 4. Американинг Ливандаги интервенцияси муносабати билан АҚШ ҳукуматига норозилик. 5. Меҳнаткаш ёшларни уюштириш ва бирлаштиришда касаба союзларининг роли тўғрисида резолюция.

Оқ уйнинг баёноти

ВАШИНГТОН, 21 июль. (ТАСС). Оқ уй СССР Министрлар Советининг Раиси Н. С. Хрушчевнинг президент Эйзенхауэрга юборган мактуби тўғрисида қуйидаги баёнотни эълон қилди: «Қўшма Штатлар совет нотасини эътибор билан ўрганмоқда ва тегишли тартибда маслаҳатлашилганидан кейин бемалол ва конструктив жавоб бериш ниятидадир. Бу мактуб Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг жуда яхши бошланган ишига халақит бермайди ва, бизнинг фикримизча, унинг бу ишига ёрдам беради. Биз, Бирлашган Миллатлар Ташкилоти Хавфсизлик Кенгашининг ишини жадаллик билан давом эттириш ғоят зарур, деб ҳисоблаймиз».

«АТЛАС» ЯНА ПАРЧАЛАНИБ КЕТДИ

НЬЮ-ЙОРК, 20 июль. (ТАСС). Юнайтед Пресс Интернейшнл агентлигининг хабар беришича, кеча Канаверал бурунида синаш марказида АҚШ қитъалараро «Атлас» ракетасини учиришга яна уринди. Ракета учирилгандан кейин икки минут деганда ҳавода парчаланиб кетди ва океанга йиқилиб тушди. Агентликнинг таъкидлашича, кейинги ҳафта ичида «Атлас»ни учириш учун шу билан тўртинчи марта уриниб кўрилган.

АҚШ ЁШЛАР ДЕЛЕГАЦИЯСИ АЪЗОЛАРИ БИР ГРУППАСИ ТОШКЕНТДА

СССР Ёшлар ташкилотлари комитетининг таклифига биноан Совет Иттифоқида меҳмон бўлиб турган Америка Қўшма Штатлари ёшлар делегациясининг аъзоларидан бир группаси Тошкентга келди. Тошкент аэродромида меҳмонларни Ўзбекистон пойтахти ёшларининг вакиллари кутиб олдилар.

Делегация аъзолари 21 июлда, яъни Ўзбекистонга келган биринчи кунда Тошкентдаги диққатга сазовор жойлар билан танишдилар.

(ЎзТАГ).

ХАЛҚАРО ЎРТОҚЛИК УЧРАШУВИ

Ўзбекистон гимнастикачиларининг ғалабаси

Тошкентдаги «Пахтакор» марказий стадионида Хитой Халқ Республикаси билан Ўзбекистон спортчилари ўртасида ўтказилаётган халқаро ўртоқлик учрашуви тугади.

Мусобақанинг биринчи кунида Ўзбекистон гимнастикачилари мажбурий программа машқлари бўйича ғолиб чиққан эдилар.

Шунингдек, улар ихтиёрий программа бўйича ўтказилган мусобақада ҳам яхши кўрсаткичларни қўлга киритдилар. Республика хотин-қиз спортчилари команда ҳисобида ғолиб чиқиб, мусобақа кубогини олишга муваффақ бўлдилар. Хитойлик хотин-қиз спортчиларга дўстлик эсдалиги дипломи берилди.

Эркаклардан А. Овсянников, Юй Ле-фун, В. Хримпач, Ян-Дзе-Мин ва И. Панкратьевлар приз олдилар. Ҳар икки команда бўйича ҳаммаси бўлиб 14 кишига приз берилди.

Хотин-қизлар ўртасида мусобақанинг энг ёш қатнашчиси, 15 ёшли 1-разрядли спортчи Оксана Подинева (Ўзбекистон) шахсий ҳисобда биринчиликни олди. Иккинчи ўрин хитойлик спорт мастери Го-Кэ-Юй ва учинчи ўрин СССР спорт мастери И. Колотиловага берилди.

Мусобақа ғолиблари — О. Подлинева ва В. Хримпачга абсолют чемпион кубоги топширилди.

Дўстона вазиятда ўтган бу ўртоқлик учрашувининг тантанали ёпилиш маросимида Ўзбекистон физкультура ва спорт комитетининг раиси ўртоқ Исмоилов нутқ сўзлаб, мусобақага келган хитойлик дўстларимизни ва мусобақа ғолибларини қизғин табриклади.

Кўчма кино установкалар қишлоқ меҳнаткашлар хизматида

Чиноз район маданият бўлими пахтадан мўл ҳосил етиштириш учун курашаётган қишлоқ меҳнаткашларига маданий хизмат кўрсатишни яхшилаш тадбирларини кўрмоқда. Маданият бўлими ихтиёридаги иккита кўчма киноустановка шу кунларда райондаги колхоз ва совхозларнинг меҳнаткашларига яхши маданий хизмат кўрсатмоқда.

Кўчма кино установкалар райондаги колхозларга ҳар ойда 3-4 мартадан бориб, турли бадиий фильмларни намойиш қилмоқда. Масалан, киномеханиклар Орджоникидзе номли, Ленин номли, «Ўзбекистон ССР 30 йиллиги», «Қизил Октябрь» ва бошқа колхозлар, пахта тозалаш заводида бўлганларида меҳнаткашларга «Бой ила хизматчи», «Дайди», «Бир қизни учратдим», «Ян Гус» каби бадиий фильмларни кўрсатдилар.

Н. САИДОВ.

Ўзбекистонлик туристлар Болгарияга жўнаб кетдилар

Яқинда бир группа ўзбекистонлик туристлар Болгария халқ республикасига жўнаб кетдилар. Улар саёҳатнинг биринчи ҳафтасида София, Пловдив, Тирнове, Варна каби шаҳарларнинг диққатга сазовор жойлари билан танишадилар, рус-болгар жанговар дўстлиги музейини, Г Димитров мавзолейини бориб кўрадилар ҳамда Боровец курортининг хушманзарали жойларида сайр қиладилар, машҳур атр гуллар станциясида бўладилар. Ўзбекистонлик туристлар ўз сафарларининг иккинчи ҳафтасида Варна шаҳридаги «Олтин қуш» курортида дам оладилар.

Саёҳатчилар орасида «Ёш Ленинчи» газета редакциясининг ходими М. Умаров, Тошкент давлат медицина институтининг врачи У. Ёқубова, 38-темир йўл мактабининг ўқитувчиси М. Субаева ва бошқалар бор.

Бундан ташқари яқин кунларда республикамиздан бир неча туристик группа ГДР, Венгрияга саёҳатга боришлари мўлжалланмоқда.

Т. ЗУФАРОВ.

Телевизор Экранида

22 ИЮЛДА

19.30. Ўрта мактаб ёшидаги болалар учун рус тилида «Костер» тележурналининг 7-сони.

20.00. Ҳужжатли фильм.

21.00 Қишлоқ хўжалик ходимлари учун эшиттириш.

21.15 Санъат усталари ижросида ўзбек тилида концерт.

Редактор З. ЕСЕНБОЕВ.

КИНОТЕАТРЛАРДА:

«РОДИНА» — кундуз ва кечқурун янги музикали кинокомедия **Азиз докторимиз**, кеч соат 10 да кенг экранли фильм **Ўн саккизинчи йил.**

«ВАТАН», КАФАНОВ номли; «ХИВА» — янги киноповесть **Икки онанинг ўғли.**

«ИСКРА» (қишки) — кундуз ва кечқурун **Азиз докторимиз**, кеч соат 10-20 минутда **Тентак.**

«ИСКРА» (ёзги) — кенг экранли фильм **Уч денгиз оша** (1 ва 2-серия).

«ЁШ ГВАРДИЯ» — эрталаб соат 10 ва кундуз 12 да **Бўрон болалари**, кундуз ва кечқурун **Икки онанинг ўғли.**

Чехов кўчаси, 4-тупик, 37-уйда турувчи **Умид Абдуқаюмовнинг** Ҳамза кўчаси, 15-тупик, 65-уйда турувчи Хатми Абдуқаюмовадан ажралиш ҳақидаги иши Тошкент шаҳар, Октябрь район, 2-участка халқ судида кўрилади.

Тошкент шаҳар, Т. Шевченко кўчаси 64-уйда турувчи **Давид Яковлевич Манелис**нинг Виницкая область, Ободовский район. Старая Ободовка қишлоғида турувчи Анастасия Исидоровна Манелисдан ажралиш ҳақидаги иши Тошкент шаҳар, Октябрь район, 8-участка халқ судида кўрилади.

КИНОФИЛЬМЛАР ПРОКАТИ ЎЗБЕКИСТОН КОНТОРАСИ

«Искра» (қишки), **«Ватан», «Ўзбекистон 25 йиллиги», «Ўзбекистон», Навоий номли** (ёзги), **«Победа» кинотеатрларида кўрсатиш учун**

Бир репортаж тарихи

НОМЛИ ЯНГИ КИНОПОВЕСТЬ ЧИҚАРАДИ.

Сценарий авторлари — **П. Карпита, А. Абриас.**

Режиссёр ва оператор — **Поль Карпита.**

Фильмда С. Прокофьев ва С. Монюшко асарларидан фойдаланилган.

Бош ролларда:
Жак Бренан, Дениза Ланди, Андре Абриас, Флоран Мюнолар қатнашади.

Фильмни Франциядаги кино ходимларининг Марсель группаси ишлаган, М. Горький номли киностудияда рус тилига таржима (дубляж) қилинган.

РЕДАКЦИЯ ВА НАШРИЕТ АДРЕСИ: Тошкент. «Правда Востока» кўчаси № 34. **РЕДАКЦИЯ БЎЛИМЛАРИНИНГ ТЕЛЕФОНЛАРИ:** коммутатор — 26334 ва 33262 орқали Партия турмуши бўлими — 140. Пропаганда бўлими — 34808. 136. Совет қурилиши бўлими — 136, Маданият бўлими — 132. Адабиёт ва санъат бўлими — 29040. 135. Қишлоқ хўжалик бўлими — 29040, 135, Саноат ва транспорт бўлими — 34048, 132. Хатлар бўлими — 34048, 156. Маҳаллий ахборот бўлими — 132. Секретариат — 29040. Эълонлар бўлими — 38142.

Р 05432. «Қизил Ўзбекистон», «Правда Востока» ва «Ўзбекистони сурх» бирлашган нашриётининг босмахонаси. № Б-529.